Ն. 5188 — 1902 ՑՈՒՆԻՍ 26 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ)(1320 ՐԷՊԻ ԻՒԼ ԱԽԸՐ 3 — ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուիյէ 20 ղշ.-տան

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز: جيوهلكيان — جريدهٔ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده تاسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2նճի վէ 3իւնճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Բեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա:
Մէվատտը նաֆիյա տախը պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

ԿԻՒՆԼԻՒԽ ՀԱՎԱՏԻՍ

Թաճ Թագըմըա ըէսմի միւնասէպէթիյլէ Թահթը սիլահա ալընըպ սէրպէսթ պըրագըլան Իրլանտա վէ Սգօչիա ալայլարը՝ օգոստոսըն նիհայէթինտէ Թէքրար սիլահ ալթընա տավէթ իտիլճէքլէր տիր:

«Թայմզ» կազէթասը՝ լօրտ Սալիզպէրինին եագընտա ըէիսը վիւքէլալըգտան չէքիլէճէկինի պէյան իթմիշ տիր: «Ուէսթմինսթըր Կազէթ»՝ Մէճլիսը մէպուսանտա հիւքիւմէթ վէքիլի օլան Մըսթըր Պալֆուրըն ըէիսը վիւքէլա Թայինի օլունաճաղընը պէյան իթմիշտիր: Մըսթըր Չէմպըրլէյն՝ միւսթէմլիքեաթ նէզարէթինտէ գալաճագ տըր. լօրտ Սալիզպէրի գապինէթօսը իազալարընտան եալընըզ պիր գաչ քիշի Թէպտիլ օլունաճագ տըր:

Եվրօպատա սէյահաթ իթմէքտէ օլան Իրան Շահը՝ ալափր. յուլիօսըն 10ընճը կիւնիւ մայէթինտէ 60 քիշի պուլունտըղը հալտէ Պէլճիգատա Օսթէնտա կիտէճէք վէ 3 հաֆթա Րօյալ Օթէլ Բալասըտա գալաճագ տըր:

Պէսարապիա գըթասընտա Անատօլ նամ գարիյէտէ 1000 գատար գատիմ ալթուն սիքքէտէն միւրէքքէպ պիր տէֆինէ քէշֆ օլունմըշ տըր: Մէզքիւր սիքքէլէրին պէօյիւք գըսմը Իսքէնտէրը Քէպիր (Մեծն Աղեքսանդր) զէմանընա այտ օլուպ, պիր եիւզիննէ Նուման եազըլըյըա Ֆիլիբ Վասիլիօս իպարէսի մուհարրէր իմիշ:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Շէհրիմիզտէն միւֆարէգաթընը եազտըղըմըզ Խըտիվը Մըսըր հազրէթլէրի՝ պիր միւտտէթ Ֆրանսանըն Տէօվիլ գարըըճալարընտա գալաճաղընտան, իգամէթի իչիւն պիր եալըգ կիրա խանէ Թէտարիւք իտիլմիշտիր: Միւշարէիլէյհ՝ Եվրօպատան Մըսըրա ավտէթինտէ, եինէ չէհրիմիզէ կէլէճէք պաքերէսի Շահանէյէ արզը ուպուտիյէթ էյլէյէճէք տիր:

—Իզմիրտէ Համիտիյէ չիրքէթ վապօրլարընըն մուայէնէսիյլէ Թէօզիգամը ֆէննիյէ իճրասը իչիւն Պահրիյէ վէ Թիճարէթ նէզարէթլէրիյլէ չիրքէթ Թարաֆընտան Թային օլունաճագ իքիշէր զաթտան միւրէքքէպ օլմագ վէ պիլումում վափօր գումբանեալարընըն մուայէնէսիյլէ միւքէլլէֆ Լօյտ Րէչիսթէր նամ չիրքէթ տախի պիթթէրֆիգ մահալլինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ Թէշքիլի իրատէի Սէնիյէ աչքեամընտան պույրուլան հէյէթէ Պահրիյէ ինչաիյէ գօմիսիօնը ըէիսի միրլիվա սաատ. Եօմէր բաշա իլէ Փապրիգաի Հիւմայունտան միրալայ Իզզ. Վասըֆ պէյլէրին Թայինինէ պիլիսթիյզան իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր:

—Տիվանը հարպը խուսուսիտէ լէտէյհիմէ գավէթ Թէպէյյիւն իտէն հարաքէթը ճինայէսի հասէպիյլէ իտամ ճէզասընա մահքիւմ օլան պահրիյէ միւլազիմը էվվէլլէրինտէն Հայֆա լիման ըէիսի Սամի հազրէթլէրինին ճէզասը չավիլէի ճէնապը Բատիշահիյէ չէրէֆրիզը սուտուռ պույրուլան իրատէ, միրգումըն մահքիւմ օլտուղը հիւքմը իտամըն աֆվըյլա սիւլքը ասաքէրիտէն Թարտ վէ միւէպպէտէն Ֆիզանա նէֆի իտիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Պատիշահի շէրէֆսատըր օլմուշ տըր:

—Թիճարէթ Օտասընըն չահատէթնամէսինի հաիզ պուլունմայան էշխասա մէմուրիյէթը մահալլիյէ Թարաֆընտան Թիւճճար վէ սէյյալ Թէզքէրէսի վէրիլմէքտէ օլտուղընտան, վէ պու իսէ հիւքմը նիզամա մուղայիր պուլունտուղընտան պաշսըա իճճասը հալին իճրասը Իսքէչէ Թիճարէթ օտասը րիյասէթինտէն իչար օլունմաղլա, հիւքմը նիզամըն մուհաֆազասը իչիւն իգթիզա իտէնլէրէ վէսայա էքիտէ իյֆասը՝ Թիճարէթ նէզարէթինտէն էտիրնէ վիլայէթ վէքալէթինէ Թավսիյէ օլունմըշ տըր:

—Նիկտէ սանճագը միւթէսարրըֆը սապըգը սաատ. Խայրի պէյ հազրէթլէրինէ 2250 ղշ. մաաշ իլէ մաաշը Թախսիս պույրուլմըշ տըր:

—Մուսուլ վալիի ճէտիտի սաատ. Նուրի բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն մահալլը մէմուրիյէթինէ կիթմիշ տիր:

—Անատօլու չըմէնտօֆէր գումբանեասընըն միւտիրի Մ. Զանտէր՝ տիւն Պէրլինտէն չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր:

—Րումէլիա մէարիֆ նազըրը՝ Թիւրքքիատա պուլունան Ուլահ մէքթէպլէրի միւտիրլէրինէ՝ խիթամ պուլան սէնէի տէրսիյէ զարֆընտա մէզքիւր մէքթէպլէրին ահվալինէ վէ էլէքմիլ կէօրիւլէն նօգսանլարա տաիր պիրէր րաբօրթօ կէօնտէրմէլէրինի էմր իթմիշ տիր:

—Եսկի զապթիյէ տաիրէսի արսասընա եափըլաճագ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի խտարէսինի մէվճուտ ըէսմը մուճիպինճէ ինշա իթմէք իչիւն 15000 լիրայա Թալիպ զուհուր իթմէքլէ, նէզարէթը միւշարէիլէյհա իլէ Թալիպի պէյնինտէ միւգավէլէ ճէրէյան իթմէքտէ տիր:

—Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա պուլունան աղաչլարըա պիր սէնէ զարֆընտա լիւզում օլան էթ իչիւն իճրա օլունան միւնագասա նէթիճէսինտէ, միւթէահհիտլէրինտէն Խրիսօվէրկի գումբանեասը էթին հէր պիր օգգասընը անճագ 3 ղշ. 25 բարայա վէրէպիլէճէկինի, վէ էթ ֆիյաթըընըն տէրէճէի հազըրէսինէ կէօրէ պու ֆիյաթտան աշաղըյա հիչ քիմսէնին էթ վէրէմէյէճէկինի պէյան իթմիշ իսէ տէ, Սէրասքէր տէվլ. աթուֆ. Րիզա բաշա հազրէթլէրի՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Թէքրար միւթէահհիտա Իսմայիլ վէ Մուսթաֆա էֆ.լէրի նէզտլէրինէ ճէլպ իտէրէք, իճրա էյլէտիքլէրի Թէշվիգաթը մախսուսէ իւզէրինէ՝ մումաիլէյհիմայա՝ սապըգ սէնէ կիպի 3 ղշ. $16^1/_2$ բարայա էթ իթասընը Թէահհիւտ իթտիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր:

—Քէօթահիա սանճաղընտա եէնիչէհիր գազասընտա Իդնէք նահիյէսինին կէօրմէզլի գարիյէսի էհալիսինտէն օլուպ կէչէնտէ 3 հայտուտ Թարաֆընտան գըրա կէօթիւրիւլմիշ օլան տէյիրմէնճի հաճի Հիւսէյին՝ մէզքիւր քէօյէ պիր պուչուգ սաաթ մէսաֆէտէքի օրմանտա մագթուլ պուլունմըշ տըր: Գաթիլլէր քէմալը կէրմի իլէ Թաագիպ օլունմագտա տըրլար:

—Սուչէհրի գազասընըն պիր քէօյիւնտէ 10-12 եաչընտա պիր Իսլամ գըզը՝ սալընճագտա սալլանմագտա իքէն, սալընճաղըն պաղը օլուղը տիւշէք մէզպուրէնին իւզէրինէ տէվրիլմէսիյլէ միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր:

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ
ՆՈՒՄՈՒՐՃԱՂ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Տէրսաատէթ վէ միւլհագաթընըն ահվալը սըհհիյէի ումումիյէսի պէրքէմալ օլտուղընտան, վէ 10 կիւնտէն պէրու տախի եալընըզ պիր հիչ պիր միւսապ վուգու պուլմամըշ օլտուղընտան, Տէրսաատէթտէն չըգանլար հագգընտա Գավագ վէ Թուզլա վէ Զաթալճատա իճրա իտիլէն Թէտապիրը սըհհիյէ վէ Թիւթիւն ամէլիյաթընըն պու կիւնտէն իթիպարէն լաղվը վէ բաթէնթալարա վէրիլմէքտէ օլան չէրհլէրին րէֆիյլէ Թէմիզ բաթէնթա վէրիլմէսի, վէ ֆագաթ իհթիյաթը մախսուս օլմագ իւզրէ Թուզլա վէ Գավագ վէ Զաթալճա Թէհաֆֆուզխանէլէրինէ կէօնտէրիլմիշ օլան մէմուրլարըն պիր միւտտէթ տահա իպգալարը խուսուսլարընա՝ տիւն ագշամ իճթիմա իտէն Մէճլիսը Ումուրը Սըհհիյէտէ գարար վէրիլէրէք իճրասը իճրա օլունմըշ տըր:

* * *

Տէրսաատէթտէ չու սըրատա իճրա իտիլէն Թէտապիրը սըհհիյէնին կէօմիւքլէրճէ տախի մէվգիի իճրայէ վազը իչիւն, օլպապտէ լազըմ կէլէն Թալիմաթա տաիր օլարագ Րուսումաթ Էմանէթի հէյէթը Թէֆթիշիյէ ըէիսի սաատ. Րասիմ բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան Թանզիմ իտիլէն րաբօրթօ՝ Գալաթա Էմթաասի Էմնէթիյէ կէօմրիւկի նէզարէթինէ Րուսումաթ Էմանէթինէ կէօնտէրիլմիշ էլէ, Էմանէթը միւշարէիլէյհա տախի մէզքիւր րաբօրթօնըն պիրէր սուրէթի իխրաճ իլէ միւնտէրիճաթը օլան Թէտապիրը սըհհիյէնին Թէմամէն իճրասը լիւզումը պիլճիւմլէ կէօմիւք նէզարէթլէրիյլէ միւտիրիյէթլէրինէ Թէպլիղ իտիլմիշ տիր:

* * *

Շարգ չըմէնտօֆէր իտարէսինտէն վարիտ օլան վարագա տըր.

«Շըմէնտօֆէր իլէ Տէրսաատէթտէն չըգան եօլճուլարըն մուայէնէսի իլէ եէճալարընըն Թիւթիւլէնմէսի պու կիւնտէն իթիպարէն Թաթիլ իտիլմիշ տիր:

«Պուլկար սըհհիյէ մէճլիսինին տէ պու կիւնտէն իթիպարէն Հէփիպչէվօ Թէհաֆֆուզխանէսինտէ իճրա էյլէտիկի Թէտապիրը սըհհիյէյի լաղվ իտէճէկի իխպար իթմիշ տիր:»

ԶԷԼԶԷԼԷ

Բազար էրթէսի կիւնքի Թարիխլէ Սէլանիքտէն իչար օլունըյօր.

«Տիւն սաաթ 6 րաատէլէրինտէ սարսընթը վուգու պուլուպ, խաֆիֆ օլտուղընտան տօլայը էհէմմիյէթ վէրիլմէմիշ տիր: Սաաթ 9ա գատար սարսընթըլար արա սըրա Թէքրար իթմիշլէր տիր, հալպուքի սաաթ 9ա 10 գալարագ, հէր քէս քէնտի իշիյլէ մէշղուլ օլտուղը սըրատա տահա չիտտէթլէ պիր սարսընթը վուգու պուլուպ 2 սանիյէ զարֆընտա խայլիճէ խասարաթ վուգու պուլմըշ տըր:

«Պիր Թագըմ տուվար վէ օճագլար եըգըլմըշ վէ պիր գաչ էվ տէ խասարտիտէ օլմուշ տըր: Կէնճ պիր եահուտի՝ էսկի պիր էվին էնգազը ալթընտա գալարագ վէֆաթ իթմիշ տիր: Տուվարլարըն եըգըլմասընտան պիր չօգ ատամլար մէճրուհ օլմուշլար վէ Սէլանիքին միւլհագաթընտա 50-60 քիշի մէճրուհ օլմուշլար տըր: Շէհրին էհալիսի օվալարտա վէ պաղչէլէրտէ պուլընըյօր: Պու կիւն ագշամա գատար 11 սարսընթը տահա վուգու պուլմըշ տըր:»

—Սէլանիկտէ մէճրուհ օլանլարըն ատէտի հէնուզ գաթի սուրէթտէ Թային օլունմամըշ իսէ տէ, րիվայէթէ կէօրէ 2-3 քիշի Թէլէֆ օլմուշ վէ պիր գաչ քիշի տէ եարալանմըշ տըր:

Էմբէրիալ նամ օթէլին չահնիշինի եըգըլմըշ, վէ եէնի եափըլան օթէլ տը Լօնտրա խայլիճէ խասարաթտէ օլմուշ տըր: Զէլզէլէ էմսալընտա պիր գաչ քիշի տէհիչէ աթըլմըշլար տըր:

—Պիր Ավսթրիա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա Լայպախ բաատթախանէսինտէ 1000 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ պիր սարսընթը վուգու պուլտուղը՝ ալէթլէ մախսուսէնին փագիյէթինտէն անլաշըլմըշ տըր:

—Սէրէզտէ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ իքի զէլզէլէ վուգու պուլմուշ, վէ իքինճիսի 10 սանիյէ տէվամ իթմիշ տիր: Պէլէտիյէ պաղչէսինին հավուզը Թաշմըշ տըր: Կէճէ 3 սարսընթը տահա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա խասարաթ օլմամըշ տըր:

—Արէնցօ (Իթալիա) տա տախի զէլզէլէ վուգու պուլմըշ տըր:

—Ճումաա էրթէսի ագշամը Ֆիլիպէտէ 12 սանիյէ իմթիտատընա պիր սարսընթը հըսս օլունմըշ տըր:

ԻՖԼԱՍ

Սթամպօլտա Պինպիր Տէրէքտէ պազգալ Լազարինին իֆլասընա Թիճարէթ Պահրիյէ Մահքէմէսինճէ գարար վէրիլմիշ տիր:

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Օտէսատան «Մուրհանդակ» կազէթասընա միւխպիրի Թարաֆընտան պիր վասիյէթնամէ հագգընտա վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, պունտան 20-25 սէնէ ագտէմ Րուսիայը էրմէնիլէրտէն Պ. Գրիգոր Անտօնեան Սէրքէրէննիկօվ՝ Օտէսա էրմէնիլէրինին մէմուրը րուհանիսի Խօրասանճեան Տ. Գրիգոր Աւագ քահանանըն նասիհաթը մուճիպինճէ 40,000 րուպլիլիք պիր վասիյէթ իթմիշ տըր: Պու մէպլաղ՝ էլ տօղրուլմագտըղըն Օտէսանըն հիւքիւմէթ պանգասընտա գալարագ, ֆաիզլէրի սէնէտէն սէնէյէ ալթընտէքի մուէսսէսաթ Թարաֆընտան ալըզ օլունաճագ իտի.

1.— 24,000 րուպլինին 100տէ 4տէն ֆաիզը սէնէվիսի= 960 րուպլի՝ Վանըն Հայկազեան վէ Սանդխտեան էրքէք վէ գըզ մէքթէպլէրի:

2.— 6000 րուպլինին ֆաիզի= 240 րուպլի՝ Ս. Էջմիածինին ճեմարան մէքթէպի:

3.—6000 րուպլինին ֆաիզի=240 րուպլի՝ Ս. Երուսաղէմին ժառանգաւորաց (րուհանի) մէքթէպի:

4.—4000 րուպլինին ֆաիզի=160 րուպլի՝ Օտէսանըն էրմէնի ծխական էրքէք վէ գըզ մէքթէպի:

Վասիյէթնամէնին ահքեամընա Թէվֆիգէն, պալէտէ զիքր օլունան ֆաիզլէր՝ սահիպը վասիյէթ Թարաֆընտան վէֆաթընա գատար ալըզ օլունըպ, վէֆաթընտան սօնըրա տա զէվճէսի Տիկին Մարիամ Թարաֆընտան ալընաճագ, վէ մէզպուրէնին վէֆաթընտան սօնըրա տախի պալէտէ զիքր օլունան միւէսսէսաթ Թարաֆընտան իսթիհսալ օլունաճագ իտի: Պ. Գրիգոր Սէրքէրէննիկօվ՝ 9 սէնէ ագտէմ վէֆաթ իտուպ, ֆաիզլէրի՝ շիմտիյէ գատար զէվճէսի Թարաֆընտան ալըզ իտիլմէքտէ օլտուղը հալտէ, մէզպուրէ պու այըն 16սընտա վէֆաթ իթմիշ վէ Իսմայիլտէ տէֆն իտիլմիշ օլմաղլա, Խօրասանճեան Գրիգոր Աւագ քահանայ՝ պու խապէրը վէֆաթը ալըզ իտինճէ Իսմայիլէ ագիմէթ իտէրէք, միւթէվէֆանըն արզուսը մուճիպինճէ վէրէսէսինտէն՝ վասիյէթնամէնին էվրագը մուսատտագասընը վէ պանգա քեաղըտլարընը մէրճիինէ իյսալ իթմէք իւզրէ ալըզ ու գապզ իթմիշ, վէ իյճապընըն իճրասը իչիւն էվրագը մէզքիւրէյի Ս. Էջմիածին Սըրբազան Կաթողիկոսընա կէօնտէրմէքտէ պուլընմըշ տըր: Իշպու վասիյէթ հագգընտա մումաիլէյհ Տ. Գրիգոր Հայր Թարաֆընտան Տէրսաատէթ վէ Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգլէրինէ տախի իթաի մալիւմաթ օլունմուշ տըր: Միւթէվէֆանըն պիրատէրզատէսի Պ. Գրիգոր Խրիստոֆորով տախի՝ պու պապտէ իյճապընը Իսմայիլտէն Բաթրիգխանէյէ եազաճագ տըր:

Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Եէնիքէօյտէ պուլընտուղը էսնատա, Աւսթրիա սէֆարէթխանէսինէ ագիմէթ իտէրէք, սէֆիրի զիյարէթ իթմիշ տիր: Բաթրիգը միւշարէիլէյհ՝ քէզալիք Եէնիքէօյ մէքթէպլինի տախի զիյարէթ իթմիշ, վէ տիւն Բաթրիգխանէյէ էնիպ պազը ումուրը ճարիյէ իլէ մէշղուլ օլտուղընտան, Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէյէ պու կիւն ագիմէթ իտէճէքմիշ:

Գալաթա Կեդր. Վարժարան Խնամակալութիւնը՝ տիւն մուալլիմլէրլէ մուլաքէթլէրինէ պիր իճթիմա ագտ իթմիշ օլտուղը կիպի, ուսուլը Թահսիլիյէ վէ լէվազիմը սաիրէ իւզէրինէ իճրաի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ կէլէճէք սալը կիւնիւ տախի Թէքրար ագտը իճթիմա իտէճէքմիշ:

Սիս Կաթողիկոսընըն ինթիխապընա Պատուիրակ Նասպ օլունան Պիլէճիք Առաջնորդը կէօմիւրքճեան Տէր. Տ. Մովսէս Սրբազան՝ շիմտի Իզմիրտէ պուլունտուղը հասէպիյլէ, Բաթրիգխանէտէն տիւն օ Թարաֆա տա պիր Թէլէկրաֆ չէքիլտէ օլունարագ, սէրիան Տէրսաատէթէ կէլիպ ինթիխապա միւթէալլիգ Թալիմաթը ալզ իլէ Ատանայա ագիմէթ իթմէսի՝ րուհանի մումաիլէյհէ իխթար օլունմըշ տըր:

Պայազիտ Առաջն. Տեղապահը Պալեան Տ. Եմմանուէլ վարդապետ՝ պու քէրրէ էրզրումա միւվասէլէթ իթմիշ տիր:

Երզնկա Առաջնորդընըն Թալէպի իւզէրինէ Բաթրիգխանէտէն օ Թարաֆա եազըլտըղընա կէօրէ, Տ. Արտաւազդ վարդապետ՝ եալընըզ Քէմախ տէքի, ումում Վիճակա տախ-Առաջնորդ մէմուրիյէթիյլէ շիմտիտէն օ Թարաֆա չաղըրըլըտըգտա, ֆախտէպալիչ օլապիլէճէք տիր:

Թրապիզոն Առաջնորդը Պապաեան Տ. Եղնիկ վարդապետին ինթիխապընը մուսատտըգ Պէրաթը Հիւմայունը տիւն Բաթրիգխանէյէ Թէսլիմ օլունմըշ, վէ ինթիխապը մէզքիւրըն Թաստիգինէ տաիր օլան Բաթրիգ կոնդակը տախի եազըլարագ պիրլիքտէ Թրապիզոնա կէօնտէրիլմիշտիր:

Պէյօղլու Քարօղլու Դիմաքսեան Տէր. Տ. Հմայեակ Սրբազան՝ կէչէն կիւն Ֆէրիքէօյիւնէ ագիմէթլէ, քիլիսէնին ահվալի հագգընտա իճրա իթտիկինի տիւն եազըլը Թահգիգաթա տաիր Բաթրիգխանէյէ պիր րաբօրթօ կէօնտէրմիշ տիր: Իշպու րաբօրթօտա րուհանի մումաիլէյհ՝ Ֆէրիքէօյ քիլիսէսինին մուհասէպէթ իշլէյէ բաքմաս մէսէլէսի հագգընտա իճրա իթտիկի Թահգիգաթըն նէթիճէսինի պիլտիրմիշ, վէ էզճիւմլէ Թագ. Խօրհուրդըն 5 աղասը իւզէրինէ միւսթէֆի 4 աղանըն եէրինէ 4 քիշի տահա ինթիխապ օլունմասընը վէ քէզա Տ. Ղևոնդ քահանանըն իսթիֆասը գապուլ օլունըպ եէրինէ տախի տիկէր պիր բաբաս Նասպ իտիլմէսինի Թէքլիֆ էյլէմիշ տիր:

Ս. Յակոբ Արբանոզը իլէ Պէրպէրեան մէքթէպինին սէնէվի իմթիհանլարընտա Բաթրիգ հազրէթլէրի Թարաֆընտան պէրինճիսինտէ Տ. Գնէլ վէ Տ. Տիրայր, վէ իքինճիսինտէ Տ. Աղան վարդապետլէր հազըր պուլունաճագլար տըր:

Միքայէլ էֆ. Յակոբեան Ս. Փրկիչ խաստախանէսինէ ինշա իթմէք խուսուսընտա մատտուրըն ինշասընտան սարֆը նազարլա, պու մագսէտ Թախսիս էյլէտիկի 1500 լիրանըն 500 լիրասընը խաստախանէ տէրունինտէ միւնասիպ պիր տաիրէ ինշասընա, վէ 1000 լիրայը տա պիր տարիւսսանայի ինշասընա Թախսիս էյլէյէճէք տիր:

Մումաիլէյհ Յակոբեան էֆ. նէզտինտէ պուլունան մաատա 63 լիրա տահա պուլընըպ, պու բարա իլէ տախի խաստախանէնին եէնիտէն ինշասը իչիւն խանէ վէրէնլէրին իսմի պիր Թաշ իւզէրինէ Թահրիր օլունաճագ վէ պու Թաշ խաստախանէնին միւնասիպ պիր եէրինէ վազ օլունաճագ տըր:

Տիւն Պրուսատան ալտըղըմըզ մէքթուպտա մաէթթէէսսիւֆ օգունտըղընա կէօրէ, մահալլի միւթէպէյյիրանընտան Նավրուզեան Մինաս էֆ. կէչէն բազար կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ, բազար էրթէսի կիւնիւ ճէնազէ ալայը մուհթաշէմ սուրէթտէ վէ բէք չօգ գալապալըգ հազըր պուլունտըղը հալտէ իճրա օլունմըշ տըր:

Միւթէվէֆֆա Մինաս էֆ. էվլի տէգիլ իտի իսէ տէ, պիրատէրի պուլունան 10 սէնէ ագտէմ վէֆաթ իտէն Սահակ էֆ. Նավրուզեան գըզ վէ էրքէք էվլատլար Թէրք իթմիշ տիր քի, պունլարտան Նասիպ էֆ. մահալլի իսթինաֆ ազալըղընտա վէ Քէրովբէ էֆ. մէճլիսը իտարէ ազալըղընտա պուլընըպ, քէնտի ախլէքլէրինին հայսիյէթ վէ իթիպարընը հիւքիւմէթը մահալլիյէ նէզտինտէ տախի մուհաֆազա էյլէմէքտէ տիրլէր:

Նավրուզեան Մինաս էֆ.նին Պրուսատա քիլիսէ վէ մէքթէպ հագգընտա ղայրէթ վէ մուավէնէթի սէպգաթ իթմիշ տիր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Սէլանիք 8 յուլիս.— Պու կէճէ օրթալըգ էհէմմիյէթլէ սաքին իտի: Եարը կէճէյէ տօղրու եէր ալթընտան սէսլէր իշիտիլմիշ տիր: Ղայէթլէ ֆասըլալը վէ զայըֆ պիր չօգ սարսընթըլար վուգու պուլմըշ տըր: Շըմալըն սօուգ (բօյրազ) րիւզկեարը քէամիլէն տուրմուշ տըր: Հավա տիւզէլիպ կիւզէլլէշմիշ տիր: Թէլաշ ու հէյէճան կէչմիշ, քէմաֆիսսապըգ ֆաալիյէթլէ իշլէրէ պաշլանմըշ տըր: Ահէսթէ ահէսթէ գըրըլարտա իսքեան օլունըյօր:

Րօմա 8 յուլիս.—Իթալեան կազէթալարը՝ Իթթիֆագը Միւսէլլէսին Թէճտիտինէ բաղմէն Իթալիանըն Թավր ու հարէքէթի վէ անըն Ֆրանսայա Թագարրուպը հագգընտա Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէլգասէնին էյրատ իթտիկի նուտգը հիւսնի Թէֆսիր վէ Թէլագգը իթմէլէրինտէ տէվամ իտիյօրլար:

Պիր չօգ կազէթալարըն Թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Րուսիա Չարը՝ Իթալիա գըրալընա հոկտ. այընտա իատէի զիյարէթ իտէճէքմիշ:

Լօնտրա 8 յուլիս. — Ժէնէրալ լօրտ Քիչնէր՝ յուլիսըն 11ինճի ճումաա կիւնիւ Լօնտրայա միւվասէլէթ իտէճէք վէ պէօյիւք պիր շաշաա իլէ գապուլ օլունաճագ տըր:

Բարիզ 8 յուլիս.— Թէէմին օլունտըղընա կէօրէ, եագընտա վուգու պուլաճագ սիւֆէրա Թէպտիլաթընտա Բէթէրսպուրկ Ֆրանսըզ սէֆարէթի տախի պուլընաճագ կիպի, Մ. Գամպօն տա Լօնտրա սէֆարէթինտէն միւֆարէգաթ իտէճէք, վէ էլան Վաշինկթօնտա սէֆիր պուլունան Մ. Նիզար՝ մէմուրիյէթը մէզքիւրէտէն չէքիլէճէքմիշ:

7 միլեար ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ իւզէրինտէ 100տէ 3 պուչուգտան 100տէ 3 Թէպտիլաթ իճրա օլընաճագ, վէ խազինէ 35 միլեօն ֆր. իսթիֆատէ իտէճէք տիր:

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ Ֆրանսըզլարըն միլլի եօրթուսը (յուլիս 14) օլմագ միւնասէպէթիյլէ գաբալը պուլընաճագլար տըր:

3—1

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆՏԱ

ԼՕՐՏ ԳՐԱՆՓՕՐՆԸՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ պիւտճէսինին միւզաքէրէսի էսնասընտա սէօզին՝ Ֆրանսա-Իթալիա իթիլաֆընա նազլ իթտիկի սըրատա ազատան Տիլք՝ չիմտիյէ գատար Ինկիլթէրա իլէ Իթալիա արասընտա մէվճուտ օլան միւնասէպաթը հասէնէնին պատէմա մէվճուտ օլամայաճաղընը պէյան իլէ տէմիշ տիր քի,

«Միւնասէպաթը մէզքիւրէնին չու սուրէթլէ զայլը՝ Ինկիլթէրանըն պէքլէտիկի մէսէլէլէրտէն մի՛չքիլի տիր։ Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտա պու տէֆա հուսուլէ կէլէն եէնի իթիլաֆ էսասը՝ հալը հազըրըն մուհաֆազասընտան իպարէթ օլմադըղըրէ էօթէտէն պէրու մէվճուտ օլան Ինկիլթէրա-Իթալիա իթիլաֆընա տապան տապանա զըտտ տըր։ Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտաքի իթիլաֆը ճէտիտ՝ հալը հազըրը պօզալիլմէսի մէլհուզ օլան հէր տիւրլիւ իհթիմալլարա գարշը ագտ իտիլմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, Պահրը Սէֆիտտէքի միւնասէպաթ վէ ահվալ՝ պու իթիլաֆ խուզէնտէն Ինկիլթէրա իչիւն քեամիլէն տուչարը թէպէտտիւլ օլմուշ տիմէք տիր։ Մագտէսը թէշքիլի՝ սուլհըն մուհաֆազասընա ամֆ օլունան պու իթթիֆագըն պօզուլմըշ պուլընմասը սէպէպիյլէ վախիմ նէթիճէլէր թէվէլլիւտի մէմուլ տըր։»

Պատէհու ազատան Պրիչ՝ սէօզէ պաշլայարագ չու եօլտա իտարէի քէլամ իթմիշ տիր.

«Ումիտ իտէրիմ քի, Ինկիլթէրանըն՝ Իթալիա իլէ օլան միւնասէպաթը հիչ պիր թէպէտտիւլէ օղրամամըշ տըր. պու իքի մէմլէքէթին մէնաֆիի հիչ պիր սուրէթլէ պիրպիրինէ միւպային տէյիլ տիր։ Իթալիա հիւքիւմէթինին Ֆրանսա իլէ միւնասէպաթը հասէնէտէ պուլունմագա չալըշմասընտան տօլայը Ինկիլթէրանըն շիքեայէթէ հագգը եօգ տըր։ Պէօյլէ պիր միւնասէպէթին Իթալիա իչիւն միւհիմ օլտուղը վէ պունըն Էվրօբանըն սուլհ ու ասայիշ նոգթայի նազարընտան միւնասիպ պիր քէյֆիյէթ՝ օլտուղը ղայրը գապիլը ինքեար տըր։ Պինաէնալէյհ պու եէնի իթիլաֆ Ինկիլթէրա մէնաֆիինի հիչ պիր սուրէթլէ պօզամազ։»

Ինկիլթէրա խարիճիյէ միւսթէշարը լօրտ Գրանպօրն տախի պու իքի ազանըն սէօզլէրինէ մուգապէլէթէն էյրատ իթտիկի նութգտա տէմիշ տիր քի,

«Պիզիմ պէյնիմիզէ ագտ իթտիկիմիզ իթիլաֆլար՝ հիչ պիր վագթ պիր ֆիքրը թէարրուզիյէ միւպթէնի տէյիլ տիր։ Իշթէ Իթալիա իլէ արամըզտաքի միւնասէպէթ տախի պու գապիլտէն տիր։

«Հէրշէյ արասընտա Իթալիանըն պազը կէօնա մէմնունիյէթսիզլիք հուսուլէ կէթիրէճէք վէսիլէլէր տախի զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պունլար շիմտի կէչմիշ տիր. հաթթա Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրա արասընտա հասըլ օլան սօն իթիլաֆ տախի՝ Իթալիա միւնասէպաթընա սօուգլըգ պըրագմագտան խալի գալմամըշ իսէ տէ, պիլախարէ Իթալիա հիւքիւմէթինէ՝ մէվճուտ օլմասը մէլհուզ օլան հէր տիւրլիւ հըսսիյաթը պէր թարաֆ իտէճէք սուրէթտէ պէյանը թէքէմմիւլ իչիւն ֆըրսաթ պուլտըգ։

«Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ վագթըյլա, 1897տէ Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտա ագտը իթիլաֆ իտիլտիկի սըրատա ահվալը հազըրէ վէ ամիյէ հուգուքինէ թէէսիր իտէճէք հիչ պիր հալ վուգուա կէլմէմիշ օլտուղընը Իթալիա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ իթմիշ։ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին արզուսը՝ հալը հազըրըն մուհաֆազասընտան իպարէթ իտի։ Պիզ ագտ իթտիկիմիզ ահտնամէլէր իլէ պաշգը թէահհիւտաթ իւզէրիմիզէ ալտըգ քի, նիյէթիմիզ՝ պու թէահհիւտաթը իֆատան իպարէթ տիր. իշթէ պիզ պու թէահհիւտաթա թէպաիյէթլէ կէրէք պու մէսէլէտէ, կէրէքսէ սաիր մէսէլէլէրտէ Իթալիայա վէ Իթալիա մէնաֆիինէ գարշը տայմա ըզհարը սամիմիյէթ վէ իպրազը հիւրմէթտէն չէքինմէմէքտէյիզ։»

Լօրտ Գրանպօրն պատէհու Րուսիա իլէ պիր իթիլաֆ ագտը միւմքին օլուպ օլմատըղընա նազըր քէլամ իլէ տէյօր քի.

«Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ հէման հէր հիւքիւմէթ իլէ ագտը իթիլաֆ իթմէկի արզու իթմէքտէ օլտուղընտան, պու կիպի պիր իթիլաֆըն ագտ օլունապիլմէսի՝ հիւքիւմէթ իչիւն պիր զուսուր սայըլամազ. միւնասէպաթ վէ իթթիֆագաթը պէյնէլմիլէլտէ նազարը տիգգաթա ալընան էն միւհիմ նօգթա՝ տէվլէթլէր արասընտա մէվճուտ մէնաֆիի մատտիյէ իլէ միւնասէպաթը գատիմէ տիր։ Իշթէ Ճափօնիա իլէ ագտ իթտիկիմիզ իթթիֆագըն էհէմմիյէթը ազիմէսի տէ իթթիֆագը մէզքիւրըն ահտնամէ ագտ իտէն իքի տէվլէթին մէնաֆիի միւթէգապիլէլէրի էսասընա, վէ պու սուրէթլէ մէթին պիր էսասա միւսթէնէտ օլմասընտան իպարէթ տիր։ Պու իթթիֆագըն բէք կէճ ագտ իտիլտիկի տէ՝ պազը թարաֆլարճա շիքեայէթէ մահալ վէրտի. ֆագաթ պիլմէլի տիր քի, սաիր տէվլէթլէրէ ահտնամէ ագտը թէքլիֆինտէ պուլընմագ՝ Ինկիլթէրայա եազըլըր հարէքեաթտան տէյիլ տիր. պիզ՝ թէքլիֆ օլունան պու կիպի ահտնամէլէրի եալընըզ գապուլ վէ թաստիգ իտէրիզ, նիթէքիմ Ճափօնիանըն թէքլիֆ էյլէտիկի իթթիֆագը տա քէմալը մէմնունիյէթլէ գապուլ իթտիք։»

Միւշարիւնիլէյհ՝ պատէհու Չին մէսէլէսինտէն տէ պահս իտէրէք տէմիշ տիր քի,

«Չին հիւքիւմէթի՝ չու արալըգ Ինկիլթէրանըն հագիգի բօլիթիգասընըն՝ Չինին թէմամիյէթը միւլքիյէսինի մուհաֆազա իթմէք վէ անըն մէնաֆիի մատտիյէ գուվվէթինի արթըրմագտան իպարէթ օլտուղընը անլատը։ Ալէմանիանըն Շանթունկտաքի իճրաաթ վէ թէսաւվիրի հագգընտա պաշ վէքիլ գօնթ Պիւլօվըն իյրատ իթտիկի պիր նութգտա, միւշարիւնիլէյհ՝ մէզքիւր հէվալիտէ իճրաի նուֆուզ հագգընըն միւնհասըրէն Ալէմանիայա աիտ օլտուղընը, վէ Ալէմանիանըն «աչըգ գափու»յը գապատըղընը խատա իթմէք իչիւն մէյտանտա հիչ պիր սէպէպ մէվճուտ օլմատըղընը սէօյլէտի։ Ահվալ պու մէրքէզտէ իքէն, պէն՝ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինին աչըգ գափու բօլիթիգասընըն միւնթիճը մուվաֆֆագըյէթ օլմատըղընը պէյան վէ խատա իտէմէմ։

«Եէյ-Հօ նէհրի վատիսինտէ Րուսիա հիւքիւմէթինին իսթիհսալ իթտիկի իմթիյազլարա կէլինճէ, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ հիւքիւմէթը միւշարիւնիլէյհանըն օ թարաֆլարտա պու եօլտա իմթիյազլար էլտէ իթմէսինէ հագգը օլմատըղընը խատա իտէմէզ։

«Թիէն-Չինտէքի իտարէի մուվագգաթէնին գալտըրըլմասը մէսէլէսինտէ իսէ՝ Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի պունըն իչիւն թային օլունան շարթլարըն թէպտիլ իտիլտիկինի կէօրմէքլէ մէմնուն օլաճագ տըր. ֆագաթ պու թաատիլաթըն իճրա իտիլէճէկի պիրազ շիւպհէլի տիր։

«Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ թազմինաթը հարպիյէնին տէ ալթուն ագչէ իլէ վէ եա գըյմէթճէ պունա մուատիլ պիր սուրէթլէ թէէտիյէ իլէ թէսվիյէ խուլիւսինի գապուլ իթմիշ իտի. ֆագաթ Չին հիւքիւմէթի՝ թաէլ ֆիյաթլարընա արըզ օլան տիւշկիւնլիւք սէպէպիյլէ թազմինաթը պու սուրէթլէ թէէտիյէտէ տուչարը միւշքիլաթ օլաճաղընտան, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ չու հալին միւմքին մէրթէպէ խաֆիֆլէմէսինէ չալըշմաղը արզու իթմէքտէ տիր։

«Ֆրանսա իլէ արամըզտա հէնուզ հալլ իտիլէմէմիշ օլան մէսաիլը մուալլագա իքի տէվլէթին խարիճիյէ մէմուրլարը թարաֆընտան միւզաքէրէ օլունմագտա տըր։»

* *

Ինկիլթէրանըն խարիճի բօլիթիգալարընա տաիր Մէպուսան մէճլիսինտէ ճէրէյան իտէն միւպահասաթ՝ էրթէսի կիւնիւ նէշր օլունան կազէթալարըն սէրմայէսի պահս ու մէգալէ օլմուշ տըր. «Թայմզ» կազէթասը՝ միւպահասանըն միւթէատտիտ մէսէլէլէրի շամիլ օլմասընտան՝ քեաֆի մատտի նէթիճէլէր չըգարըլամայաճաղընը սէօյլէտիքտէն սօնրա, Իթալիա վէ Ինկիլթէրա արասընտա միւնասէպաթը հասէնէնին մէվճուտ օլտուղընա շիւպհէ իթմէմէքլէ պէրապէր պու խուսուստա լօրտ Գրանպօրնըն պալատէ եազտըղըմըզ պէյանաթընտան տահա գավի թէէմինաթ արզու իթտիկինի տէրմիյան իթմիշ տիր։

«Մօրնինկ Բօսթ» կազէթասը՝ լօրտ Գրանպօրնըն իյզահաթընա գանմայարագ, Ինկիլթէրա վէ Իթալիա արասընտա մէվճուտ օլան իթիլաֆըն մատտէթէն մէվգըի խմթիֆաթէյէ վազ օլունմասընը թալէպ իտիյօր։

ՖՐԱՆՍԱ ՊԱՐԼԱՄԷՆԹՕՍԸ

Մ. ՏԷԼԳԱՍԷՆԻՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէլգասէ Մէճլիսը մէպուսանտա Իթթիֆագը Միւսէլլէսին թէճտիտի հասէպիյլէ, Ֆրանսա խարիճի բօլիթիգասը հագգընտա աթիտէքի պէյանաթտա պուլունմըշ տըր.

Խարիճի բօլիթիգամըզըն մագսէտը՝ Ֆրանսանըն տախիլի մէնաֆիինին մուհաֆազասը օլուպ, Րուսիանըն տախի մէնաֆիի տախիլիյէսինին մուհաֆազասընը թէէմին իտէր սուրէթտէ ագտ օլունան պիր իթթիֆագըն էսասընա միւսէսսէս տիր։ Բօլիթիգամըզ՝ Իթալիա իլէ հիւսնը միւնասէպաթտա պուլունմամըզա մանի օլմամըշ տըր։ Պունըն իչիւն տիր քի՝ 4 սէնէ էվվէլ գաթէն բէք ուզուն սիւրմիւշ օլան կէօմրիւք վէրկիսի միւպահասաթընա խիթամ վէրտիք, վէ պէօյլէճէ պիր թէգարրուպը թիճարի սայէսինտէ Ալբ տաղլարընըն հէր իքի թարաֆ էֆքեարը ումումիյէսինի Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրինին՝ լիւզումընա հըսս իթտիքլէրի իյզահաթա հազըրլատըգ։ Պու իյզահաթտան չու անլաշըլըր քի, հէր իքի միլլէթին մէնաֆիի հիչ պիր թարաֆտա պիրպիրինէ մուղայիր տէյիլ տիր։ Պէօյլէ պիր իթթիֆագըն՝ հէր իքի հիւքիւմէթին բօլիթիգաի ումումիյէ իւզէրինէ թէէսիրի օլաճաղը կիպի, հէր պիրի տէ միւսթագիլ սուրէթտէ անը թային իտէր։ Իթալիա՝ քէնտի մէնաֆիինի քէնտիսի թանըյապիլիր, վէ պիւթիւն պէօյիւք միլլէթլէր մէնաֆիի կիպի միւթէնէվվիհ վէ միւշքիլ օլան մէնաֆիինէ հիւսնը սուրէթլէ թէվաֆուգ իտէն բօլիթիգայը Իթալիա քէնտի քէնտիսի թային իտէպիլիր։

Միւխթէլիֆ Բարլամէնթօլարտա Իթթիֆագը Միւսէլլէսին թէճտիտ օլունտուղընը տույանլար թէաճճիւպ իթմէյէճէքլէր. զիրա Ֆրանսա վէ Իթալիա արասընտա էսկիտէն պաշլայան մէնաֆիյէ վէ միւնասէպաթը տօսթանէյէ թէվաֆուգ իտէն մուամէլաթը տիբլօմաթիգըյէ իլէ մէշգուլ օլաճաղըզ։ Պիզիմ թապիի էնտիշէլէրիմիզ չօգ ուզուն սիւրմէտի, զիրա Իթալիա հիւքիւմէթի՝ ահվալի պիթթամամ լազըմ կէլէն իյզահաթը վէրմէկէ միւսարէաթ էթտի։ («Բէք էյի, բէք էյի» սէտալարը։)

Վագը օլան պէյանաթտան գանի օլտուգ քի, Իթալիա բօլիթիգասը՝ ագտ իթտիկի իթթիֆագ հասէպիյլէ, նէ տօղրուտան տօղրույա վէ նէ տէ պիլվասըթա ասլա Ֆրանսայա գարշը մասթուֆ օլմատըղը կիպի, հիչ պիր սուրէթլէ տէ, խանի նէ տիբլօմաթիգ սուրէթլէ, նէ տէ պէյնէլմիլէլ ասքէրի ահտնամէլէրլէ պիզէ գարշը պիր թէհտիտ աթա օլունամազ, վէ Իթալիա՝ մէմլէքէթիմիզէ գարշը օլան պիր թաարրուզա հիչ պիր սուրէթլէ վասըթա վէ մուին օլամազ։ («Բէք էյի, բէք էյի» սէտալարը։)

Իշտէ պէյանաթ՝ Իթալիա բօլիթիգասընըն հագգըմըզտա պէսլէտիկի ամալը սուլհճույանէ վէ տօսթանէսիյէ պունտան պէօյլէ հէր իքի միլլէթ միւնասէպաթընըն թէէսիր իթտիկի հըսսիյաթըն թէէմինինէ ասլա շիւպհէ պըրագմազ։ Պու պէյանաթ գաթէն մէնաֆիի սէմէրէպախշայը մուճիպ օլան միւնասէպաթըն պատէմա տահա զիյատէ թէրագգը իթմէսինէ հիչ պիր մանիա զուհուր իթմէյէճէկինէ պիր թէէմին իտէր։ (Շիտտէթլի ալգըշլար)։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ԳՐԱԼԸՆԸՆ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Էվվէլքի կիւն Ինկիլթէրա Մէճլիսը մէպուսանտա Նաֆիա գօմիսէրի՝ պիր սուվալէ ճէվապէն, թաճ թագըլմա րէսմի զիյնէթլէրի իչիւն Լօնտրատա եափըլմըշ օլան քէրէվէթլէրին՝ էրգըլմագսըզըն օլ մագսէտլէ հէնուզ գուլլանըլապիլէճէկի իսմիտինտէ պուլունտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Մէվսուգ պիր չայիայէ կէօրէ, Ինկիլթէրա գրալը Նէտինճի Էտուարտըն թաճ թագըլմա րէսմի ալայը. օգոստոս 11 իլէ 13ին արասընտա վուգու պուլաճագ տըր։

Տիկէր թարաֆտան «Տէյլի Մայլ» կազէթասընըն Գօբէնհակտան ալըպ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, թաճ թագըլմա րէսմինին սալ այընտա վուգու պուլաճաղը՝ Տանիմարգա սէրայընա խապէր վէրիլմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւնքի թըպպիյէ բաբօրթօսընտա օգունտուղընա կէօրէ, գրալ Էտուարտ՝ րահաթ պիր ույգու իլէ տօգուզ սաաթ ույումըշ տըր։ Ահվալը սըհհիյէսի մուճիպը մէմնունիյէթ պիր սուրէթտէ իլէրլէմէսինտէ տէվամ իտիյօր։ Եարասը՝ պաղլանտըղը վագթ բէք օ գատար ագրըմայօր։

Ինկիլթէրա գրալը Նէտինճի Էտուարտըն ահվալը սըհհիյէսի տայմա էյիլէշմէքտէ օլուպ, ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իլէ աչըլան եարանըն իրինի գօլայըգլա պօշալթըլմագտա վէ էսնաի թէտավիտէ հիչ աղըր վէրմէմէքտէ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Ինկիլթէրա միւսթէմլիքեաթ ումուրը նազըրը Մ. Չէմպըրլէյն՝ տիւնքի նիւսխէմիզտէ թէլէկրաֆլար սըրասընտա եազտըղըմըզ վէճհիլէ Ուէսթմինսթըր սէրայընտան գըլըպէ կիտէր իքէն, աթտան տիւշիւպ անընտան եարալանմըշ իսէ տէ, պու մէճրուհիյէթ աղըր պիր չէյ օլմայըպ, պիր խաստախանէյէ կէօթիւրիւլմիւշ վէ պիր գաչ կիւն րահաթ իթմէսի թաւսիյէ իտիլմիշ։

Րօմատա թէէմին օլունտուղընա կէօրէ, Իթալիա գրալը Վիգթօր Էմմանուէլին՝ եազ մէվսիմինին խիթամընտան էվվէլ Բարիզի նէ չէրաիթ թահթընտա զիյարէթ իտէճէկի, վէ Ֆրանսա րէիսը ճիւմհուրընըն Րօմայը մուգապէլէթէն նէ սուրէթլէ զիյարէթ էյլէյէճէկի՝ Ֆրանսա վէ Իթալիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա թէտգիգ օլունըյօր։

Սէնկափուրտան Լօնտրայա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօրնէօտա Սարավաքինին ճէնուպ ճիհէթինէ կէօնտէրիլէն 10000 նուֆուստան միւրէքքէպ պիր ասքէր գօլընտա գօլէրա խասթալըղը զուհուր իտէրէք, 2000 քիշի թէլէֆ օլմուշ վէ պիր կէճէտէ 300 քիշի գօլէրատան վէֆաթ իթմիշ տիր։

Միւթթէհիտէի Ամէրիգատա Միչիկան կէօլինին ճէնուպ ճիհէթինտէ սէլ կիպի եաղմուրլար եաղըպ պէօյիւք խասարաթը մուճիպ օլտուղը, վէ ճէնուպը ղարպի ճիհէթինի պիր գասըրկանըն խարապ իթտիկի, վէ բէք չօգ նուֆուս թէլէֆ օլուպ միւթէատտիտ խանէլէր եըգըլտըղը՝ Նիւ-Եօրգտան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլիյօր։

Միւթթէհիտէի Ամէրիգա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Րուզվէլթ՝ կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ Ֆիլիբբին ատալարը էհալիսինէ խըթապէն պիր պէյաննամէ իմզալամըշ, վէ պու պէյաննամէտէ՝ Ամէրիգա ասաքիրի ալէյհինտէ սիլահ գուլլանան վէ եախօտ պու հարէքէթէ մուավէնէթ իտէն քիմսէլէրէ պիր աֆվը ումումի պախչ օլունմըշ տըր։ Պու աֆվը ումումիտէն՝ եալընըզ հուգուգը ումումիյէ իչիւն միւճրիմ օլանլար մահրում իտիլմիշլէր տիր։ Հէր քիմսէ՝ աֆվը ումումի թալէպ ու իսթիրհամ իտէրլէր իսէ, Միւթթէհիտէի Ամէրիգայա սատագաթ եէմինի րէսմինի իյֆա իտէճէքլէր տիր։

«Նօրտ Տայչէ Ալկէմայնէ Չայթունկ» նամ նիմ րէսմի Ալէման կազէթասը՝ կէչէն ճումաա կիւնքի նիւսխէսինտէ աթիտէքի ֆըգրայը նէշր իթմիշ տիր.

«Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Պօէրլէրին եանը պաշընտա մուհարէպէ իտուպ էսիր թութուլմուշ օլան վէ քէնտի մասրաֆլարըյլա սիլահլարընա ավտէթ իթմէք արզուսընտա պուլունան Ալէմանլարը Սէյլան ատասընտա քեաին Գօլօմպօ չէհրի իլէ Սէնթ Էլէն ատասը, Պօմպայ չէհրի վէ Պէրմուտա ատալարընտա մուգիմ Ալէման

)(95)(

ՊԻՉԱՐԷ ՑԱՄԻԼԵԱ

Կէչէն կէճէ օրմանլըգտա կէօրմիւչ օլտըղը գատըն իլէ մատամ Հօթֆօր պէյնինտէ բէք զիյատէսիյլէ ֆարգ վար իտի. զիրա Գլօթիլտ օթուրմըշ օլտըղը ճիհէթլէ, պօյը ուզուն օլմատըղը անլաշըլամազ իտի։ Պունտան մաատա նազըն համիլի պուլընան ատամըն եանընտաքի գատըն՝ սըրթըգ էսվապլար կիյմէմիշ, պիր թագըմ կիւզէլ էսվապլար կիյինմիշ իտի։ Մամաֆիհ օ կիւն Գլօթիլտ՝ կէնիշ պիր չարգա կիյմիշ վէ պաշընը տա սէրէ էյմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, կէօզլէրինտէն մաատա հիչ պիր եէրի կէօրիւնմէյօր իտի. հալ պու քի Ժան Գատօր՝ կէճէ Գլօթիլտի կէօրտիւկի զէման, չէհրէսինին պիր բէչէ իլէ թահթը մէսթուրիյէթտէ պուլունտըղընը սէօյլէմիշ իտի։

Մատամ Հօթֆօր՝ պու ճիհէթլէրտէն տօլայը ճէսարէթլէնէրէք, Վալանթին իլէ կէօրիւշմէքտէ պուլընան Ժան Գատօրա տօղրու պագմագա պաշլատը։

Վալանթին իլէ Գատօր նիմ պիր սէտա իլէ կէօրիւշմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, պիր աղաճըգ ուզագլաշմըշլար իտի։ Պու միյանէտէ Վիլպըէ տէ վար իտի։ Հէր նէ գատար եավաշ կէօրիւշմէքտէլէր իտի իսէ տէ, Գլօթիլտ միւքեալէմէլէրինի իշիտմէքտէ իտի։ Զաթէն Վալանթին իչիւն Գլօթիլտտէն քէթմը հագիգաթա լիւզում եօգ իտի։ Մատամ Հօթֆօր՝ պու քիւչիւք միւսաֆիրին՝ գաչըլ կէճէսինտէ նագլ էյլէմէքտէ օլտըղը հիքեայէյի տինլէյօր իտի։

Գլօթիլտ՝ հիքեայէ պիթիպ տէ, Վալանթինին քիւչիւք Գատօրա՝

—Պու գատընը թանըյօրմըսըն... անը թանըմագլըղըն լազըմ տըր... էյի տիւշիւն... պէլքի ահվալ ու աթվարընտան, էլպիսէսինտէն, պաշընտան սաչը պազը հալլէրինի թախաթթուր էթ պագալըմ...—սէօյլէտիկի չու սէօզլէրի տույար տույմազ բէք զիյատէսիյլէ գօրգմաղա պաշլատը։

—Պիր չէյ տիյէմէյէճէքիմ կիպի պիր վատ տա իտէմէմ։

—Էկէր պու գատընը պուլաճագ օլուր իսէն, իսթէտիկինի վէրիրիմ... սէնի մէմնուն իթմէկէ չալըշըրըմ...

—Տօղրո՞ւ մը սէօյլէյօրսընըզ։

—Էվվէթ։

—Սիզտէն պահալը պիր չէյ պիլէ իսթէյէճէք օլսամ վէրի՞րմիսինիզ։

—Էվվէթ։

—Պիր Թիւֆէնք, լաքին կիւզէլ պիր Թիւֆէնք իսթէյէճէք օլսամ վէրի՞րմիսինիզ։

—Նէ՛ իսթէրսէն...

Վիլպըէ՝ եէրինտէ տուրամայօր, էլլէրինի Գատօրըն գուլագլարընա տօղրու ուզաթարագ թէքմէ վուրմագ իսթէյօր իմիշ կիպի պիր վազիյէթ ալարագ,

—Ֆըրըտ գաչըյօր.—տիյէ մըրըլտանըյօր իտի։

Գատօրըն քէօմիւր թօզլարըյլա գարարմըշ պուլընան չէհրէսինտէ ալաիմը սիւրուր րունումա օլտըղը հալտէ,

—Թիւֆէնք սահիպի օլաճաղըմ, Թիւֆէնք սահիպի օլաճաղըմ... Ահ, սիզտէն սագլանմագտա պուլընան գատըն իլէ երքէյի պուլաճաղըմ... պիր Թիւֆէնկէ մալիք օլաճագ վէ սէօյլօնլարը տա աղաճլարտան տիւշիւրէճէյիմ...—տիյօր իտի։

Վիլպըէ պու սէօզլէրէ գարշը քէնտիսինի թութամայարագ,

—Ահ, բիճ գուրուսը.—տէտիքտէն սօնրա, Գատօրըն սուրաթընա էօյլէ պիր սիլլէ աշգ իլէ պիր տէ թէքմէ վուրմուշ իտի քի, զէվալլը չօճուգ նէյէ օղրատըղընը պիլմէյէրէք վէ միւվազէնէսինի ղայպ իտէրէք սէնտէլէմէկէ պաշլատը։

Վալանթին գօրուճըլըն սատէմաթը տէհչէթէնկիզանէսինին տէվամընը կէօրինճէ, չօճուղը օրատան կէրիյէ չէքէրէք եավաշճաճըգ գօնուշմաղա պաշլատը։

Իշթէ պու զէման Գլօթիլտ պու իքի քիշինին միւքեալէմէլէրինի իշիտմէմէտէ իտի։

Լաքին քէնտի ալէյհինտէ, վէ նիշանլըսը պուլընան գըզըն ֆամիլեասընըն խարապիյէթինի պիլմէյէրէք չալըշմագտա պուլընան տէլիգանլըյա տօղրու չաչգըն չաչգըն պագըյօր իտի։

Պու էսնատէ իտի քի, պաղըշէյէ պիր խըտմէթճի կէլէրէք, Մատամ Հօթֆօրա Բիէր Ժուրտանըն չաթօտա օլտուղընը սէօյլէմիշ իտի։

Բիէր Ժուրտանըն՝ Մատամ Հօթֆօրըն աղըլ թարաֆընտա պուլունտուղընը էօյրէնմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, Գլօթիլտին իսթիհսալը մէէզունիյէթ էյլէյօր իտի։

Գլօթիլտ այաղա գալգտը. օրատան ուզագլաշմագ արզու էյլէտիկինտէն, Պէրանժէրի տէ եանընա ալարագ խըտմէթճիյէ,

—Միւսիւ Ժուրտան՝ պէչ տագիգա չաթօտա պէքլէսին, շիմտի կէլիրիմ.—տէտիքտէն սօնրա չէմէնզարտան կէչէրէք չաթօյա տօղրու կիւտէն եօլը թաագիպ իթթի։

Ժուրտան՝ Գլօթիլտի պիլխասսա կէօրմէք իչիւն կէլմիշ, չիչէկլանէ տիրէքթօրընըն էմրիյլէ քէօշկէ կէլմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, կէօրիւշմէք արզու էյլէմիշ իտի։

Պէրանժէր օտասընա կիտէրէք, եալընըզ գալտըգլարը զէման Գլօթիլտ քէլամէ պաշլայըպ տէտի քի,

—Բիէր, պու աքշամ մահվ օլույօրըմ։

—Նէ՛ սէօյլէյօրսընըզ։

—Մահվ օլույօրըմ, սիզի տէ պիրլիքտէ սիւրիւքլէյէճէկիմտէն գօրգույօրըմ։

Գլօթիլտ՝ Վալանթինին քէչֆիյաթը ճէտիտէսինի հիքեայէ էյլէտի։

Բիէր՝ Գլօթիլտին սէօյլէմէքտէ օլտըղը սէօզլէրի իշիթթիքճէ սարարըյօր. շայէտ իթհամ իտիլէճէք օլուր իսէ, գապահաթը Գլօթիլտէ աթֆ իթմէքտէն պաշգա չարէի խըլաս կէօրէմէյօր վէ պունըն տա բէք տէհշէթքեարանէ օլաճաղընը տիւշիւնիյօր իտի։

Լաքին Գատօր թարաֆընտան թանըլաճագ օլտըղը զէման պու մէվգըի միւշքիլտէն նա՞սըլ գուրթուլաճագ իտի։

—Րէճա իտէրիմ, պու չօճուղա կէօրիւնմէմէկէ չալըշընըզ... քիմսէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէտիկի հալտէ պու ֆամիլեայը պուրատան ուզագլաշտըրմագ իսթէյօրըմ։

—Էլիմտէն կէլտիկի մէրթէպէ չալըշըրըմ։

Բիէր պու սէօզլէրի սէօյլէր սէօյլէմէզ տալկըն պիր հալ քէսպ էյլէտի։

Իւչ սաաթէ միւրուր էյլէտիկի հալտէ նէ՛ տիւշիւնիյօր իտի։

Պէրանժէր իլէ Գլօթիլտին էթրաֆընը իհաթա էյլէմիշ վէ տայմա քէհխաթտա պուլունմագտա օլան թէհլիքէյի պէր թարաֆ իթմէք իչիւն նէ եօլտա վարը թալարա միւրաճաաթ իտիլէճէկինի տիւշիւնմիշ օլտըղը հալտէ պիր չարէ պուլամըշ իտի։

Շիմտի իսէ գահրամանանէ պիր սուրէթտէ պիր ֆէտաքեարլըղը տիւշիւնիյօր իտի։

Էկէր Գատօր թանըլաճագ օլուր իսէ՝ Մատամ տը Հօթֆօրը էլէ վէրմէմէք իչիւն քէնտիսինի միւտաֆէա իթմէյէճէք իտի։ Պունտան մաատա րէֆիգասը պուլընան գատընը մուհաֆազա իթմէք իչիւն սօն տէրէճէյէ գատար օղրաշաճագ իտի...

(Տէվամը)

գօնսօլօսլարընըն թէսլիմ իթթիկլէրինի Ինկիլիզ մուսթէմլիքեաթ մէմուրլարընա էմր իթմիշ տիր։ Պու թէտպիր 250 Ալէմանա թաժիրի օլունմուշ տըր։ Պալատա զիքր օլունան գօնսօլօսլարըն պուլընտուգլարը եէրլէրտէն պաշգա մէվգիտէ Ալէման էմիրի եօգ տըր։»

Ֆրանսա մալիյէ նազըրը Մ. Ռուվիէ՝ Մէճլիսը մէպուսանտա խարիճի քէլամ խառէճէ, եէնի պիր իսթիգրազ ագտընտան գաչընաճագընը, վէ 1903 սէնէսի իչիւն մուվազենէ պուտճէսինին օլան պիւտժէ լայիհասընը հիւքիւմէթէ այընտա մէճլիսէ արզ իտէճէկինի, վէ մէզգիւր պիւտժէնին՝ էյլուլ վէրկիսինի չամիլ օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հէֆթիւսըրհէնկի ուսումիյէ միւֆէթթիշլէրինտէն Սէքիզինճի Տաիրէի Պէլէտիյէ մէմուր Թապիպ սաամա. Հաֆըզ Նուրի էֆ. հազրէթլէրինէ ուլէա սընըֆը էվվէլի, վէ Վիէննա սէֆարէթը Սէնիյէսի ֆախրի քեաթիպի րիֆ. Մէլէք պէյէ սալիսէ րիւթպէլէրի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Մուսուլ վալիսի սաաա. Նուրի բաշա հազրէթլէրինէ 1ինճի Օսմանի, Հալէպ Մարօնի մէթրօբօլիտի Եուսուֆ Տիյապ էֆ. իլէ Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ մուալլիմլէրինտէն Թապիպ Եուսուֆ Րամի պէյէ, վէ Մէճլիսը Ումուրը Սըհհիյէտէ Ֆրանսա սէֆարէթի մուրախխասը տօգթ. Միրապէլէ 3ինճի վէ Ճէպէլը Լիպնան մէճլիսը իտարէ ազասընտան Շէտիտագլ վէ միւթէպէրանընտան Ճօրճի Լահուտ, վէ Պէյրութ միւթէպէրանընտան Եուսուֆ Պէշարա Հանի էֆ.լէրէ, վէ Բարիզտէ Բէպէլ բիյանօ ֆապրիգասը միւտիրի Մ. Լուի Ենօգսա, վէ Վիէննա սէֆարէթը Սէնիյէսի ֆախրի քեաթիպի րիֆ. Մէլէք պէյէ 3ինճի Մէճիտի, վէ Ճէպէլը Լիպնան մուտասարըֆ ուսումիյէլէրինտէն Նէճիպ Պէյթանի էֆ.յէ 3ինճի Օսմանի, վէ Պէյրութ միւթէպէրանընտան Քեամիլ Միշէլ էֆ.յէ 4ինճի րիւթպէլէրտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը,

Ամէրիգա տէվլէթը ֆախրիմէսինին Տէրսաատէթ սէֆիրի եամլ. Մ. Լէյշման հազրէթլէրինէ ալթուն Լիյագաթ միտալեասը, վէ զէվճէսինէ 1ինճի վէ պէօյիւք գըզընա 2ինճի վէ քիւչիւք գըզընա 3ինճի րիւթպէլէրտէն Շէֆգաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԶԱԽԻՐԷ ՖԻՅԱԹԸ

Տէրսաատէթ զախիրէ պօրսասընտա ֆիյաթլարըն պիր կէօնա թէպէտտիւլաթ կէօրիւլմէմիշ տիր։ Ցիւն մէզգիւր պօրսատա աթիւէքի ֆիյաթլար իլէ պիր խայլի մալ սաթըլմըշ տըր.

		Լիպրատան աշաղը Ղրչ.
Նումունալը պէյազ	1ինճի	$9\frac{1}{2}$-
» »	2ինճի	10 -$10\frac{3}{8}$
Գըրմըզը	1ինճի	$10\frac{3}{4}$-11
»	2ինճի	$11\frac{1}{2}$-12

Սէրմ պուղտայ ֆիյաթը տախի նէվինէ կէօրէ գըյէսի 31 իլէ 34 բարա րասըտէսընտէ տիր. մէզգիւր պուղտայտան իզմիր վէ Սէլանիքնամընա պազը մուամէլաթ իճրա իտիլմիշ տիր։

Բէյթէն քօլուումընըն պու սէնէքի մահսուլընըն 150,000 չուվալա պալիղ օլաճաղը թախմին իտիլմէքտէ պուլընտուղընտան, ֆիյաթլարըն թէրագգըյա ևւզ թութմասը՝ հէման իհթիմալտէն ուզագ տէյիլ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՏԻՅԱՐՊԷՔԻՐ

Տ. Եզեկիէլ Ծ. վարդապետ դեռ Տիյարպէքիր չհասած, սրբապիղծ յերիւրանք մը, անարգ դաւադրութիւն մը լարուած էր երկու կրթասէր, պարկեշտ անձնաւորութեանց շուրջ. այդ դաւադրութիւնը մեծ աղմուկ հանեց լրագրութեան՝ ու վլվլուկ ձգեց Տիյարպէքիրի Հայ համայնքին մէջ։ Ս. Հաղորդութեան, եկեղեցւոյ մէջ ուսուցելու խնդիրն ըլլալը գուշակեցիք անշուշտ։

Ս. Պատրիարք Հօր 30 մայիս Թուակիր հեռագրական հրամանէն 5 օր վերջը, քաղաքս կը ժամանէր Նորընտիր Առաջնորդնիս։ Երկու ամբաստանեալք Պօղոս Դեղարարեան եւ Յակոբ Տէպպաղեան՝ Հոգաբարձութեան մը Ատենապետը ու Ատենադպիրը, անձամբ եւ գրով դիմեցին Առաջնորդ Հօր, քննութիւն եւ պատուոյ հատուցում պահանջելով, չշտելով միանգամայն Ս. Պատրիարքի հեռագրական հրամանը։ Ըստ բարձր հրամանի Ն. Ամենապատուութեան քննութիւնը բացուած է եւ յառաջ կը տարուի ամենայն մանրամասնութեամբ։ Խնդրոյն շատ մօտէն երագեկ ըլլալով, ստայօդ յերիւրանք մը, լարուած մեքենայութիւն մը ըլլալը կը հասկցուի, որուն տակէն կերեւի մատը նորընծայ քահանայի մը՝ Տ. Պետրոս Վարդանեան, որ յաջողած է քահանայական սքեմին տակ պարտկել ամէն բան ու նոյն եկեղեցւոյ լուսարարը միամտաբար գործիք դարձնելով։ Երկուքին շրջապատեալք զօրաւոր փաստերով կը հերքեն ամէն բան ի ներկայութեան Կրօն. եւ Քաղ. Պատկ. Խառն Ժողովոյ։ Քննութիւնը կը շարունակուի տակաւին. այս առթիւ բաներ մը չպիտի կրնանք արձանագրել։

12 յունիս 1902 Գ. Բ.

ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Վիճակիս Առաջնորդ Սրբազան Հայրը Տ. Ստեփաննոս եպս. Յովակիմեան, ինչպէս թերթերը ժամանակին գրեցին, քառասուն օրերէ աւելի կընէ որ Ատաբազար կը գտնուի, քահանաներու ձեռնադրութեան առթիւ։ Շուրջ եօթը տարի կընէ որ քաղաքիս Ս. Կ. եւ Ս. Լ. Թաղերու ջուրին ճամբաները աւրուած են, որով ժողովուրդը մեծ նեղութիւն կը կրէ. առ այս քանի քանի անգամներ գումարումներ եղած են, սակայն այդ գումարումները գումարողներու անճարակութիւնը ցուցնելէ զատ ուրիշ բանի չեն ծառայած։ Շիտակը խօսած ըլլալու համար հոս անցողակի ըսենք թէ՝ Ատաբազարցին օգտակար ձեռնարկ մը իրագործելու համար, իրաւցնէ ունի նիւթական եւ բարոյական ամէն կարողութիւն, սակայն ինչ որ ամենէն կարեւորն է՝ համերաշխութիւն ըսուած բանը չունի, որուն համար չկրնար գործ տեսնել, ու պզտիկ բաներու համար մեծ նեղութիւններ կը կրէ։ Ճիշդ այս ժամանակին պատճառաւ համար է որ 7 տարիէ ի վեր ջուրին ճամբաները աւրուած կը մնան, թէեւ երբեմն եղան թղթակիցներ որ փութկոտութիւններ մը ունեցան։ Միջին հաշուով ջուրի համար եօթը տարուան մէջ 250-300 ոսկի վճարուած է, որուն 70ը միայն դպրոցը կուտայ (ինչպէս որ շաբաթ իրիկուն՝ 22 յունիս, Առաջնորդ Սրբազանը մասնաւորաբար դիտել տուաւ ժողովուրդին կոչում ըրած ատեն), մինչդեռ այդ ջուրի ճամբան կը շինուի հարիւրներէն պակաս՝ եօթանասունէն ալ քիչ ոսկիով։ Ուրախութեամբ կարձանագրենք այս անգամ թէ՝ շնորհիւ գերաշնորհ Սրբազան Հօր, այս խնդիրը վերջնականապէս լուծուելու՝ կարգադրուելու վիճակին մէջ է։ Տեղը չէ՞ արդեօք ինքզինքնիս մեղադրելու, երբ սանկ կարեւոր գործ մը մենք մեղմով չենք կրնար գլուխ հանել, ու անպատճառ Առաջնորդին—որ աւելի կարեւոր գործեր ունի—կը կարօտինք, մենք որ շատ մը աւելորդ ծախքեր կընենք ու կարեւորը չենք ըներ. մենք՝ որ անձնագոհութեան մէջ այնչափ յառաջ կերթանք։

* *

Ս. Կարապետ Թաղի նորընծայներուն առաջին «քառասնօրեայ»ն լմնցած ըլլալով, կիրակի առտու՝ 23 յունիս, Պատարագեց Տ. Երուանդ նորընծայ քահանան, ամեն կերպով —դէպի հաւատքն ունեցած տաք վերաբերումովն ու ծանրաշարժութեամբը— պատկառելի քահանայ մը ըլլալ կը խոստանայ։ Որ եւ է դիտողութիւն մ՚ընել աւելորդ նկատելով, նորընծայի անդրանիկ Պատարագին ջերմեռանդութիւնը ու աղքատներու կրօնին անշահախնդրութիւնը կը մաղթեմ իրեն համար։

* *

Տ. Երուանդ Պատարագէն վերջ կուգայ Ս. Կարապետ Թաղի Մանկապարտէզին հանդէսը՝ եկեղեցւոյ բակին մէջ։ Խնամակալուհիները այս տարի «մուտքի տոմսակ»ի դրութիւնը հաստատելու նպատակով՝ տոմսակ կը ցրուեն, եւ նկատելով որ բազմութիւնը քիչ պիտի ըլլայ, փոխանակ եկեղեցիի դպրոցը կորոշեն հանդիսավայրը։ Ժամը $3\frac{1}{2}$-4ի —վերջի թիւը հանդէսին սկզբնաւորութեան ժամն է՝ ըստ տոմսակի— ատենները, Հայերու յատուկ իրարանցումով մը բազմութիւնը խռնուեցաւ, որուն արդիւնքը սա եղաւ որ, տոմսակ չունեցողները՝ ունեցողներէն առաջ ներս մտան, դռնապան եւլն. մտիկ չընելով։ Դպրոցը պզտիկ եկաւ, սկսելու ժամը անցաւ, մինչ հանդիսականներու թիւը կաւելնայ... ու վերջապէս Սրբազան Հայրը եկաւ Կարապետ Ծ. Վ. Մաշտեանի եւ Թաղ. աղաներու ընկերակցութեամբ. երեւակայեցէք բազմութիւնը, երբ ըսեմ թէ Սրբազանին դպրոցին սանդէն մինչեւ իր տեղը երթալը 12 վայրկեան տեւեց։ —Ի՞նչ է աս, հոս չեղաւ, բակը, բակը, չըլլայ թէ շէնքը բան մ՚ըլլայ։ Ամեն մարդ Ն. Սրբազնութեան կը հետեւի, եւ հանդէսը, կէս ժամ վերջը փոխադրուած էր բակին մէջ, բարեբաղդաբար շուքի երեք ծառերը մեծ ըլլալով, կրցին իրենց շուքին տակ պարտկել մեզ։

Պզտիկները հակառակ չորս հինգ ժամ անօթի մնացած ըլլալնուն մեծ յաջողութիւնով կատարեցին իրենց դերը։ Սակայն թող ներուի ինծ պզտիկ դիտողութիւն մը ընել։ Իրաւ, պզտլիկները շատ բան ու լաւ սորված էին, բայց ատոնք ամէնը Մանկապարտէզի շրջանաւարտին օգուտ մը չունին, երբ անիկայ միւս դպրոցին աշակերտի, այդ բոլոր կապկեները անգուտ չարութեան մը ծնունդ տուած են նախկին փորձերու մէջ։ Մանաւանդ Մանկապարտէզին միւս դպրոցին՝ իր քովի նախակրթարանէն անկախ՝ ու տարբեր ծրագիրով մը կառավարուիլը՝ չըսեմ վնասակար, այլ քիչ օգտակար է. երկրորդ՝ փորձերու ատեն տղաքը իրենց ձեռքը օտար լեզուի գիրք ունէին. աս ի՞նչ կը նշանակէ, հայերէն գիրք չկա՞յ, լրագիրը հակառակ կողմէն բռնելով գոց բան մը կարդացին. լաւ չէ՞ր ըլլար, երբ այս պզտիկ բաներուն մէջ քիչ մը աշխատուած ըլլար։ Չեմ կարծեր որ այդ խաղերը, ըստ բաւականի, տղուն իմացականութիւնը, դատողութիւնը արթնցնեն, եւ թէ այդ տղաքը քանի մը երգ ու խաղ գիտնալնուն համար չեն կրնար նախակրթարանի ուսումնասարահին տարրական կարգերուն աշակերտիլ։

Մ. Գ. Գ.

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Մեծ. Սրատ էֆ. Ճիւպէրեանի ամուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկեփունջի երկու Օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Մեծ. Սարգիս էֆ. Տ. Ստեփանեան բնակեալ յԵրզնկա։

Կ. Պոլիս 25 յունիս 1902 (Կնիք)

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ՌՈՒՄ ՏԱՐ ԻՒԼ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻՅԷՆԻ ՎԷ ԼԻՍԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

Ֆէներտէ քեային Ռում մէքթէպը քէպիրի հէյէթի րէիսի Կէլիպօլու մէթրօբօլիտի Եէրօնիմօս էֆ. Բաթրիգխանէյէ իթա իթտիկի իքի գըթա մուխթիրէտէ Տէրսաատէթտէ Ռում Օրթոտօքս չօճուգլարընըն էճնէպի մէքթէպլէրինէ տէվամլարընը մէն իչիւն պիր տար իւլ մուալլիմին վէ պիր տէ լիսան մէքթէպինին քիւշատ իտիլմէսինէ լիւզում կէօսթէրմիշ տիր։

Տար իւլ մուալլիմին՝ Ֆէնէր մէքթէպը քէպիրինին պիր չիւպէսի օլաճագ տըր։ Մէքթէպը մէզգիւրտէն շէհատէթնամէ ալանլար՝ մուալլիմլիք մէսլէքինէ տախիլ օլմագ իսթէտիքլէրի հալտէ 2 սէնէ տար իւլ մուալլիմինէ տէվամ իտէրէք չօճուգլարըն թէրպիյէսի վէ սաիր իլմ ու ֆէննլէրի թահսիլ իտէճէքլէր, վէ պատէհու Ֆէնէր իպթիտաի մէքթէպինտէ պիլֆիիլ մուալլիմլիքտէ պուլունաճագլար տըր։

Լիսան մէքթէպի այրըճա պիր մուէսսէսէ օլուպ, խուսուսի պիր պինա թէտարիք իտիլինճէյէ գատար (Մարաշլը մէքթէպի պինասընըն թախսիսի գըլընմասը միւհթէմէլ տիր) Ֆէնէր մէքթէպը քէպիրի պինասընտա պուլընաճագ տըր։

Պունտան պաշգա տարիւլմուալլիմին բրօկրամը այրըճա պիր թէճարէթ գըսմընը տախի հավի պուլընաճագ տըր։

Թարիխ, ճօղրաֆիա, ուսուլը տէֆթէրի, էմթաայի թիճարիյէ, հիքմէթը թապիիյէ, քիմեայի սընայի վէ իլմը սէրվէթ թէտրիս օլունաճագ տըր։ Հուգուգ, թիճարէթ վէ գըսմէն ճօղրաֆիա՝ Թիւրքճէ տախի օգունաճագ տըր։ Միւտտէթը թահսիլիյէ 4 սէնէ օլաճագ տըր։

Պու մէքթէպլէրին քիւշատը էսասէն գապուլ վէ թասվիպ իտիլմիշ տիր։ Եէնէ մէզգիւր մէքթէպլէրտէ յուլիս այը զարֆընտա թէտրիսաթա պաշլանըլմագ իչիւն, մէսէլէնին ճիհէթը մալիյէսի միւզաքէրէ օլունմագտա տըր։

—Թէրքօսլիւնտէ Պաղչէ սօգաղընտա սաքին Րէժի մէմուրլարընտան Մ. Րամզայ էվվէլքի կիւն ֆամիլեասըյլա պիրլիքտէ սօգաղա չըգմըշլար, վէ աղչամ իւզէրի ավտէթ իթտիքլէրինտէ օտատա սանտըգ վէ գօնսօլըն քիլիտլէրի պիր ալէթը մախսուսէ իլէ գըրըլարագ իչլէրինտէն մէվճուտ 9 Ֆրանսըզ $20\frac{1}{2}$ Օսմանլը լիրասըյլա իւչ քէօշէ պիր ալթուն, օրթա եէրինտէ ինճէ կիւմիւշ զէնճիր իլէ պազը տէօրթ քէօշէ եինէ ալթունտան եաբըլմըշ նիշան վէ պիր տուզինա կիւմիւշ չաթալ պըչագ գաշըգ չալընմըշ, էշխալը մէզգիւրէ տարմատաղընըգ օլտուղընը կէօրմիւշլէր, վէ իչի գայըլթայա խապէր վէրմիշլէր տիր։ Խըզմէթճիլէրի օլան Շիշլիտէ սաքին Գաթինա նամ գարըտան շիւպհէ իթթիկլէրի իւզէրինէ մէզպուրէ տահի տէվգիֆ օլունմուշ տըր։

—Իւսկիւտարտա սաքին պիր խայամտասընըն՝ տիւն Սթանպօլտա գանճար իտարէսի էօնիւնտէ պիր Աճէմտէն 10 բարայա պիր աղըրլըգ ալարագ քէսէսինտէն բարասընը վէրտիկի սըրատա, մէզգիւր քէսէնին իչինտէ 85 լիրայը հավի օլան պիր չըգընը օրատա պըրագարագ կիտէր։ Մէզպուրէ պիր միւտտէթ եիւրիւտիւքտէն սօնրա Պաղչէ Գաբուսը էօնիւնէ կէլտիքտէ, աղըր պաշընա կէլիպ բօլիս մէմուրլարընա իչի անլաթարագ, մէրգում Աճէմ թութուլըր վէ իւզէրի արաշտըրըլըր իսէ տէ, գուհուր իթմէզ։ Թահգիգաթ իճրա օլունըյօր։

—Բանկալթըտէ Ջէմէն սօգաղընտա սաքին տէյիրմէնճի Եանգօնըն 12 եաշընտաքի գըզը Մարիգա՝ տիւն սապահ կազ իլէ տոլու գապինէթօտա եէմէք բիշիրմէքտէ իքէն, հէր նասըլսա էնթարիսինէ աթէշ եապըշմըշ վէ վիւճուտինին սաղ թարաֆը եանտըղը հալտէ պասթըրըլմըշ տըր։

—Խալըճըլարտա էքմէքճի ֆըրունճըսը Լազարի նամընտա պիրի՝ տիւն Գարաքէօյտէ Գըրէտի Լիօնէ Պանգասընըն էօնիւնտէն կէչէր իքէն, պիրտէն պիրէ տիւշմիւշ վէ պիր աղ սօնրա գալպ խասթալըղընտան ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

[Սինկէր տիքիշ մաքինասընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա։]

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1896 սէնէսի 100տէ 5 ֆաիզլի Օսմանլը իսթիգրազ թահվիլաթընըն կէլէճէք յուլիս $1/_{14}$տէ վաքի խիթամ պուլան 12 նումերօլը գուբօնի իլէ 4/17 յունիս քէշիտէսինտէ ամօրթի իթթիլէն թահվիլաթը մէզգիւր պէտէլլէրինին թարիխը մէզգիւրտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա $2\frac{1}{2}$ա գատար (ճումաա կիւնլէրի սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէն թէէտիյէ օլունաճաղը՝ թահվիլաթը մէզգիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։ Նումերօլը պօրտրօլարը իլէ պէրապէր վէրիլէճէք գուբօնլարը մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի վէրիլէճէք, վէ պէտէլլէրի մէզգիւր իլմուխապէրին թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասը գաղասընտան թէէտիյէ օլունաճագ տըր։

* *

100տէ 5 ֆաիզլի Օսմանլը կէօմրիւք թահվիլաթընըն կէլէճէք յուլիս 1/14տէ վաքի խիթամ պուլան 32 նումերօլը գուբօն պէտէլինին թարիխը մէզգիւրտէն իթիպարէն բազարտան մաատա հէր կիւն էօյլէնտէն էվվէլ ալաֆր. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա ալաֆր. $2\frac{1}{2}$ա գատար (ճումաա կիւնլէրի էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար) Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէն թէէտիյէ օլունաճաղը՝ թահվիլաթը մէզգիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր։ Նումերօլը պօրտրօլար իլէ պէրապէր վէրիլէճէք գուբօն վէ թահվիլաթը մուգապիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ իլմուխապէրի իթա օլունաճագ, վէ պէտէլլէրի մէզգիւր իլմուխապէրին թարիխինտէն 10 կիւն սօնրա Գալաթատա վագը Օսմանլը Պանգասընտան վէրիլէճէք տիր։ 3—2

2 յուլիս 1902, Տէրսաատէթ

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

1881 տէկտէմպէր 8/20 թարիխլիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլան իրատէի Սէնիյէնին 5ինճի մատտէսինին 5ինճի ֆըգրասը մուճիպինճէ, վաղէսի խիթամընտան իթիպարէն 6 սէնէ սօնրայա գատար պէտէլի ալընմամըշ գուբօնլարըն պաթըլ իտիլէճէկի՝ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ թահվիլաթը համիլլէրինէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան իլան օլունըր։ Պինաէն ալէյհ 1896 սէնէսի մայըս 1/13ինտէ թէէտիյէսի վաղէսի կէլմիշ օլան 26 նումէրօլը գուբօնլարըն 1902 սէնէսի 31/13 մայըսէ գատար պէտէլի ալընմաղը թագտիրտէ Տույունը Ումումիյէյէ գալաճագ տըր։

* *

1890 ապրիլ 15/27 թարիխլիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլան իրատէի Սէնիյէնին 14ինճի մատտէսի ահքեամընա թէվֆիգէն, վաղէլէրի խիթամընտան իթիպարէն 6 սէնէ սօնրայա գատար պէտէլի ալընմամըշ գուբօնլարըն հիւքմիւն սագըթ թութուլաճաղը՝ 100տէ 4 Բրիօրիթէ թահվիլաթը համիլլէրինէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան իլան օլունըր։ Պինաէն ալէյհ 1896 սէնէսի 1/13տէ թէէտիյէսի վաղէսի խիթամ պուլան թահվիլաթը մէզգիւրէնին 12 նումէրօլը գուբօնլարըն 31/13 մայըսը 1902 թարիխինէ գատար պէտէլի ալընմաղը թագտիրտէ Տույունը Ումումիյէյէ գալաճագ տըր։ 10—3

18/1 յուլիս 1902, Տէրսաատէթ

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

«Ճէրիտէի Շարգիյէ» կազէթամըզըն Պրուսատաքի ումուր վէ մուամէլաթընը Ռաֆայէլ էֆ. Թահթապրունեան տէրէօհտէ էյլէմիշ օլմաղլա, կէրէք ապօնէլէրիմիզ վէ կէրէք եէնի ապօնէ օլմագ իսթէյէն զէվաթ՝ էֆ.ի մուամիլէյհէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

---

[9]

ՆԻՑՄԷԹՇԻՆԱՍ

Գատընլար իչէրի կիրինճէ Թալէաթ հանըմ էլինտէ տիքմէքտէ օլտուղը ֆէս բէնկի իբէքլի գումաշտան կէճէլիք էնթարիսինի պըրագտը։

Ֆաթմա հանըմ էրքեան մինտէրինտէ օթուրան Նուրիյէ հանըմ էֆ.տէն պաշլայարագ մինտէրի իթիպարըյլա հանըմլարը պիրէր պիրէր էթէքլէտի, Խայրիյէ իլէ Նէրիման տա այնը ուսուլ իւզրէ էթէքլէրի եօբտիւլէր։

Պունտան սօնրա Ֆաթմա հանըմ քէնտինէ կէօսթէրիլէն եէրէ, սէտիրին ուճունտաքի ուֆագ մինտէրէ օթուրտու։

Խայրիյէ իլէ Նէրիման այագտա գալտըլար. Նուրիյէ հանըմ էֆ. լէյլէքլիսինի չըգարըրագ կէօզլիւկի ալթընտան կէօզլէրինի սէչէպիլտիկի գատար Խայրիյէ իլէ Նէրիմանը սիւզտիւքտէն սօնրա Ֆաթմա հանըմա խիթապէն,

—Տէօկիւնիւզ անա գըզլար պունլար մը տըր։

—Էվվէթ, գատընըմ...։

—Գատըն գատընճըղա պէնզէյօրլար. իքիսինի տէ ճանըմ սէվտի. ինչալլահ օնլար տա պիզտէն խօշլանըրլար։

—Ա՛, նէ տիմէք էֆէնտիմ, սիզին կիպի հանըմ էֆէնտիլէրի նէ՛րէտէ պուլաճագլար, սիզ օնլարը սէվտիքտէն սօնրա օնլար տա սիզէ տէօրթ էլ իլէ սարըլըրլար, ճանլա պաշլա պագարլար, գալթէն էվվէլճէ անլաթըլըմ եա, էֆէնտիմ, պունլար պուլընտուգլարը եէրտէ խըտմէթճի կիպի տէյիլ իտիլէր, Նէրիմանա էվլատ մուամէլէսի իտէրլէր իտի, վալիտէսի Խայրիյէ տէ գըզընըն եանընտա տուրուր գալըրտը իտի, Ալլահ սիզլէրէ էօմիւր վէրսին, էվլէրէ չէնլիք. օ գօնաղըն պիր տանէճիք գըզը, անասընըն պապասընըն աթէշտէ կէօզ պէպէկի օլան Նէվպէր հանըմ պիր գաչ կիւնլիւք իչինտէ ֆըլաթը կէլթի, գըզլարըն վէֆաթընտան սօնրա Խէ՛ օնլար Նէրիմանը ալամատան քիւզիւնէ պագամայըրլար, նէ՛ տէ Նէրիման օրատա գալմագ իստէյիւրտը, (էլիյէ Նէրիմանը կէօսթէրէրէք) պագաստըրըմ չու զէվալլը գըզըն հալինէ, պօյնու արմուտ սաըգ տէօնտիւ, ալլամաքտան կէօզլէրինին էթրաֆը հալգա հալգա չիւրիւտի։

Պիւթիւն կէօզլէր Նէրիմանըն իւզէրինէ տիքիլտի, պիչարէ գըզ կէօզլէրինտէն ճօշմայա վարըլթա արայան եաշլարը թութապիլմէք իչիւն տուտագլարընը ըսըրըյօր իտի։

Ֆաթմա հանըմ տէվամլա,

—Թալէաթ հանըմ էֆ.նին պիր խըտմէթճի արատըղընը պիլիյօր իտիմ, կէլտիմ, քէնտիլէրինէ Գատըքէօյիւնտէ պիր եէրտէ պիր կէնճ խըտմէթճի վար, տահա տօղրուսու խըտմէթճի տէյիլ, եա ախրէթլիք էվլատըգ կիպի պիր գըզ վար, պէրապէր պէօյիւտիւկի քիւչիւք հանըմը սիզլէրէ պագը վէֆաթ իթթի. գըզ աճըսընտան օրատա տուրմագ իսթէմէյօր, արզու պույրուլուրսա սիզէ կէթիրէյիմ տէտիմ. պու սէօզիւմին իւզէրինէ քէնտիլէրի տէ «ամա՛ն Ֆաթմա հանըմճըղըմ, պէն տէ էօյլէ պիր չէյ արայօր իտիմ, պախուսուս թէրպիյէլի պիր գօնագտան չըգաճագ, իսթէրիմ օ գըզը, սէն հէման կէթիր, պէն օնը խըտմէթճի կիպի թութմամ, էվլատ էտէրէք գօրում» տէտի։ Պէն տէ «Ա՛, հիչ սիզին օ գատար էվլատընըզ օլո՞ւր մը» տէտիմ իտի տէ հաթթա կիւլիւշտիւք...։

Խըտմէթճիլէրին եանընտա Ֆաթմա հանըմըն էնինէ պօյունա սէօզլէրի պու գատար ուզաթմասընտան Նուրիյէ հանըմ էֆ.նին պիր ազ ճանը սըգըլարագ գաշլարը չաթըլտը... Նէրիմանա խիթապէն,

—Սէնին խըտմէթ իտէճէկին հանըմ իշթէ պու տըր. (էլիյլէ Թալէաթ հանըմը կէօսթէրտի), պիր քէնտիսի, պիր եէնի, պիր տէ 4 եաշընտա պիր չօճուղը վար. օտալարընը թօբլայըպ սիւբիւրէճէքսին, հանըմըն սանտըղընա, սէրէթինէ պագըպ եէրլէշտիրէճէքսին, տիքիշլէրինի սէօքիւքլէրինի տիքէճէքսին. իշթէ պու իւչ ճանը չէքիպ չէվիրէճէքսին. քիթապ օգո՞ւրմըսըն, մասալ պի՞լիրմիսին...

Ֆաթմա հանըմ.— Օգուր էֆէնտիմ, պիլիր էֆէնտիմ...

Նուրիյէ հանըմ.—Պանա աիտ խըտմէթի տէ ույգուսը գաչըրըր կէճէլէր տէօշէկիմին պաշընա կէլիպ եա մասալ սէօյլէմէք, եա հիքեայէ օգումագ օլսուն, (Խայրիյէյէ խիթապէն) գատըն, սէն տէ պու գըզըն վալիտէսիսին, տէյի՞լ մի։

Խայրիյէ.— Էվվէթ, էֆէնտիմ։

Նուրիյէ.— Սէն տէ օրթա խըտմէթինտէ պուլուն, Շէվգէֆզայա, էմնայա եարտըմ էթ, իյճապ իտէն եէրլէրի սիլ սիւբիւր. (Տիտար հանըմը կէօսթէրէրէք) կեահ պու հանըմ էֆ.յէ պագ, կեահ պանա պագ, պիզիմ այրըճա սէնիլէ իշիմիզ եօգ. պիզ կէլին կէօրիմճէյիզ... չիմտիլիք պիզ սիզտէն խօշլանըրըզ, սիզ պիզտէն խօշլանըրսանըզ. օթուրըրօսընըզ օլուր պիթէր. ուզագ եօլտան կէլտինիզ... պէլքի եօրուլմուշսունուզ տըր. աշաղըյա կիտին տէ տինլէնինիզ։

Թալէաթ հանըմ.— Միւսաատէ պույրուլուրսանըզ, պիր գաչ չէյ սօրաճաղըմ...։

Նուրիյէ հանըմ (էլիյլէ գաշլարը իշարէթ իտէրէք).— Ճանըմ, Գատըքէօյ կիպի պիր եէրտէն կէլիյօրլար, պէլքի եօրղուն տըրլար, պունլարը չիմտի ուզուն ուզատըյա գարշըլամանըն նէ՞ մանասը վար։

Թալէաթ հանըմ (Նէրիմանա խիթապէն).— Գըզըմ, ատըն նէ՞։

—Նէրիման, էֆէնտիմ։

—Ա՛, նէ կիւզէլ իսիմ... էօյլէն հանըմը չո՞գ մը սէվէր իտին, Նէրիման։

Նէրիման (կէօզլէրի սուլանարագ).

—Սէվէր իտի, էֆէնտիմ։

—Օնըն վէֆաթընա պէք թէէսսիւֆ իթտիմ, քիւչիւքի նէ օ վէֆաթ իտէ իտի, նէ՛ տէ սէն պուրայա կէլէ իտին, լաքին պէնիմ սէնին կիպի պիր գըզա իհթիյաճըմ վար... պանա վէֆատար օլուրսան, սանա գըզըմ տէյէճէյիմ. իսթէրսէն սէն տէ պանա աննէ, պէյէ տէ պապա տէյիւ խիթապ էթ։

Նէրիման սըգըլարագ, պիլա ճէվապ էօնիւնէ պագտը. Ֆաթմա հանըմ սէօզէ գարըշարագ,

—Նէրիման, գըզըմ, պէն սանա տէմէտի՞մ մի, հա՞նկի էլ գարտընտա իսէն պէօյլէ մուամէլէ իտէրլէր։

Նուրիյէ հանըմ հիտտէթլէ աղզընա պիր իքի քիւչիւք չէքէրի աթարագ,

—Հիչ պիր գօնագտա իթմէյէր ամմա, իշթէ պու էվտէ իտէրլէր։

Տիտար հանըմ կէօրիւմճէքի Նուրիյէ հանըմըն հիտտէթինի հիս իտէրէք խըտմէթճիլէրէ խիթապէն,

—Հայտէ, աշաղը կիտինիզ տէ տինլէնինիզ...։

Խայրիյէ իլէ Նէրիման թէքրար պիրէր էթէք էօբէրէք չէքիլտիլէր. Նէրիման էթէկինի էօբէրքէն Թալէաթ հանըմ,

(Տէվամը)

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ
ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՀԱՍԸԼԱԹ ՃԷՏՎԷԼԻ

ՀԱՅՏԱՐ ՊԱՇԱ—ԷՆԳԻՒՐԷ ԽԱԹԹԸ

26ընճը հաֆթա 1902 յունիս 25տէն յուլիս 1է գատար.
Խաթթըն ուզունլըղը 578 քիլօմէթրօ.
Սէնէվի քիլօմէթրօ հասըլաթը:

ՆԱԳԼԻՅԱԹ	Սէնէի հազըրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Ֆազլա Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Նօգսան Ֆրանգ	
Գալէատէ գիքր օլընան հաֆթատա	13,631	83	13,451	88	179	95		
Իլք հաֆթալար	13,086	59	10,669	70	2,416	89		
Ցանվար 1տէն պէրու	13,107	56	10,776	71	2,330	85		

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԷԱ ԽԱԹԹԸ

Ուզունլըղը 445 քիլօմէթրօ
1902 Ցունիս 25տէն յուլիս 1է գատար

ՆԱԳԼԻՅԱԹ	Սէնէի հազըրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Ֆազլա Ֆրանգ		ՖԱՐԳ Նօգսան Ֆրանգ	
Գալէատէ գիքր օլընան հաֆթատա	6,441	46	6,729	52			288	06
Իլք հաֆթալար	5,955	90	4,144	21	1,811	69		
Ցանվար 1տէն պէրու	5,974	58	4,243	65	1,730	93		

Եաղըզ տօնտա 5 նաշընտա պիր Րուս հայվանըյլա ղայէթ գուլլանըշըը պիր պրիգ սաթըլըգ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն Շահզատէ Պաշընտա Շէմսի գրաաթխանէսի մուսթէճիրի Սալիհ էֆէնտիյէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի:

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 8 յուլիս.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	096—37
Օսմ. էսհամը Բ	52—25
» » Գ	28—56
» » Դ աչըղտը	26—56
» » գաբանտը	26—46
Օսմանլը Պանգասը	12—12
Մըսըր տույ. մութթահըտէ	109—75
Պուլկար իսթիգրազը	105—75
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—350

Բարիզ 8 յուլիս

Օսմ. էսհամը աչըղտը	26—82
» » գաբանտը	26—82
Ֆրանս. էսհ. $3^1/_2$ ֆր.	101—72
» « $4^1/_2$ %	102—45
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	114—25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	322—
» Պանգասը	554—
Գրէտի Լիօնէ	1056—
Իթալիա էսհամը	103—90
Բաբօրիթէ Թիւրք	510—
Օսմանիյէ	479—
Տօւան Օթօման	529—
Սբանեօլ	80—57
Թրանսվաալ	134—50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—155

Վիէննա 8 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240—
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	107—50
Օսմանլը Րէժի ագսիօնը	293—50

Պէրլին 8 յուլիս

Րումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ)	111—50
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—32
Թուալը	216—10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռւմ. տիւն ագչմ. գաբ.	$29—04^1/_2$
» » » էն եիւքսէք	29—09
» » » էն աշաղը	$28—04^1/_2$
Պու ատդաօ աչըլտը	$29—03^1/_2$
Րումէլի չըմէն. ագչմ. գբնտը.	113—25
» » էն եիւքսէք	113—62
» » էն աշաղը	113—12
» » աչըլտը	$113—12^1/_2$
Աջչէ Ֆարգը	—
Րէզօւ ղըշ.	—
Հէվալէսիզ »	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Սիկարէթ Ա.	—18
» Բ.	—88
Թրամվայ	5—37
Թունէլ	1—40
Օսկիւտար Թրամվայ	490—
Ասիւրանս	3—55
Լօրիօմ	69—
Պանգ Նասիօնալ տը Թրգ.	414—
Թրանսվաալ	130—
Րըխթըմ Բաճվէլաթը	494—
Դրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	264—
Անատօլու չըմ. ագսիօնը	10—90
Շիրքէթը Խայրիյէ Ակս. Լ.Օ.	26—75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղչ. տան	ղչ. ֆր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—03
Մէթալիք	102—10
Ինկիլիզ լիրասը	110—06
Ֆրանսըզ ալթունը	87—26
Թոլ	90—
Գրիմեա ալթունը	51—05
Գարպօն գայմէսի	8—60

ԳԱՄՊԻՕ

	Ալըճը	սաթըշ
Լօնտրա չէք	110-05	110-35
Բարիզ չէք	22-83	22-76
Մարգ	18-59	18-50
Վիէննա չէքի (գուրօն)	21-82	81-72

ԻԼԱՆ

Իսթիսասը ֆէվգէլատէ ճիհէթիյլէ հէր քէսին թանըտըղը ֆօթօկրաֆ խօճասը Վաֆիատիս էֆ.՝ Սիրքէճի ճիվարընտաքի ֆօթօկրաֆխանէսինի մուհաֆազա իթմէքլէ պէրապէր, պու քէրրէ Պաղչէ Գաբուսընտա չէքէրճի հաճի Պէքիրին գարշըսընտա 8 նումէրօտա Գրօնա մաղազասընը աչմըշ տըր քի, մէզքիւր մաղազատա Ամէրիգանըն Գրօնա ֆապրիգասընըն վէ Ինկիլթէրա վէ Ֆըրանսանըն էն սօն սիսթէմտէ ֆօթօկրաֆ մաքինալարըյլա հէր նէվ մալզէմէսինի վէ էնվալը գալէմլէրլէ մէքթուպլըգ քեաղըտ վէ կէօղլուք վէ սաաթ վէ գօրտօն վէ պիլէզիք վէ սաիրէ կիպի էշեաի նէֆիսէնին էսկի վէ եէնի միւշթէրիլէրինի մէմնուն իտէճէք ֆիյաթլարլա մուհաֆազաա, վէ արզու իտէնլէրէ ֆօթօկրաֆճըլըղը մէճճանէն էօյրէթմէքտէ տիր: 10—3

ԻԼԱՆԱԹ

Մալաթիա սանճաղընըն սէնէի հալիյէ աֆիյօն աշարը՝ չէհըը հալին 10ընտան իյլուլ նիհայէթինէ գատար միւտաէթիլէ մահալինճէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը միւզայէտէյէ տաիր մալումաթ ալմագ արզու իտէնլէրըն՝ մահալինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի:
25 հազիրան 318

Խազինէի ճէլիլէ վէգնէսինտէքի լօգանթատա պիր գաչ սիւրլիւ նէֆիս էթմէք թապլաքըյլա ֆիրունլամ իթմէք Խազինէի միւշարէլէյհա մէքքիւլաթ սաթըճըլըղընըն՝ պիլմիւզայէտէ թէգարրուր իտէճէք պէտէլիյլէ իհալէ օլունաճաղընտան, վէ մահը ճարիի Րումինին 29ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարտատէսի չէքիլիպ 48 սաաթ սօնրա տա եանի թէմուզըն 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ ագշամըըը իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլան վէ չէրաիթը միւզայէտէյի անլամագ իսթէյէնլէրին՝ Աշար վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր:
25 հազիրան 318

Ճէննէթմէքեան Բէրթէվնիյալ Վալիտէ Սուլթան հազրէթլէրի վագֆընըն իճարէի վահիտէլի ագարաթընտան Պէօրրիւ Պաշընտա քեաին խան տէբուննինտէ 10 նումէրօյը մաղազա՝ թաբիւը թէսլիմընտէն իթիպարէն չէհրի 715 ղչ. պէտէլ իլէ 3 սէնէ միւտտէթիլէ Թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ օլտուղընտան, մէզպուրը մէզպուրէ գամմլա Թալիպ օլանլարըն՝ բէյ ագչէլէրինի միւսթաահըպէն չէհրը թէմուզըն 3իւնճի սալը կիւնիւնտէ գատար պէհէր բազար էրթէսի վէ չարչէմպէհ կիւնլէրի սաաթ 3տէն 6յա գատար Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինտէ վագֆը միւշարէլէյհա օտասընտա կէլմէլէրի:
24 հազիրան 318 3—1

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղչ.տան նագտէն իֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ ալթիւզլիքը մահլուլաթըն ասուլ վէ նիզամը իգթիզասընտան օլան 4 հաֆթա իլանընտան 4ննճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 318 սէնէսի յունիսին 24ննճի կիւնինտէն իթիպարէն թէմուզըն 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար սօն միւզայէտէսի իճրա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 վէ օնտան սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն՝ գըմէթը մուխամմէնէսին էօչրինէ միւսավի թէէմին ագչէլէրիյլէ պէրապէր Մահլուլաթ...

Գըյմէթը մուխամմէնէ

..61900.—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Էրմէնի Գիլիսէսի սօգաղընտա 10 վէ 12 նումէրօյը թէրպիէն 148 զըրա արսատա մէպնի 25 օտա վէ 6 սուֆա վէ 2 գույու վէ 2 սարնըճ վէ 7 զըրա 64 բարմագ այտընլըգ մահալլէյէ 2 ֆուրունը վէ չէհրի 700 ղչ. քիրալը մէնզիլտէն անճագ 10 նումէրօյը մէնզիլ տախիլինտէ 35 զըրա 2 բարմագ մահալին սըրֆ միւլք պուլընմասընա մէպնի պիթթէնզիլ միւթէպագի 27 զըրա 18 բարմագ վագֆ մահալին նըսֆը յլա 12 նումէրօյը 75 զըրա տիկէր մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..32505.— Գարանը Տագիգտէ Խարաճճը Գարա Մէհմէտ Պէյ մահալլէսինտէ Ֆէնէր ճատտէսինտէ 43 վէ 45 վէ 47 նումէրօլարըլա մուրագգամ թէրպիէն 320 զըրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ 2 մաթպախ վէ չէհրի 700 ղչ. քիրալը ֆէվգինտէ պէքեար օտալարընը միւշթէմիլ 2 պապ մէյխանէ վէ դահվէ տիւքքեանլարընըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա 1 պուչուգ հիսսէսի. Նազիֆ:

..30000.—Իւսկիւտարտա Սալաճագ մահալլէսինտէ Արգալ սօգագտա 16 նումէրօյը թէրպիէն 400 զըրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ 4 սուֆա վէ 1 գույու վէ 500 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Ամին:

..30000.—Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Քիրէճխանէ սօգաղընտա 957 նումէրօյը թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 1 գույու վէ թահթընտա սալխանէ յի միւշթէմիլ վէ չէհրի 250 ղչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ խանըն նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..10000.—Պէյլէրպէյինտէ Օրթա սօգաղընտա 25 նումէրօյը թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ վէ ղչ. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..10000.— Իւսկիւտարտա Տէպտալար մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա 9 նումէրօյը թէրպիէն 150 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սանտրգ օտասը վէ 550 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Նազիֆ:

..4000.—Օրթաքէօյտէ Անպարլը Տէրէ ճատտէսինտէ 29 նումէրօյը թէրպիէն 8 տէօնիւմ պիր գըթա թարլանըն 6 հիսսէտէն 4 հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..2500.. պէտէլը միւզայէտէսի 1500.— Տիւլպէնտճի Հիւսամէտտին մահալլէսինտէ Տիւլպէնտճի սօգաղընտա 81 նումէրօյը թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույուըը միւշթէմիլ վէ չէհրի 120 ղչ. քիրալը ախշապ պիր պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին 12 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէսի. Հիւմնիւ:

..7500.— Եէնի Պաղչէտէ Արբաէմինի մահալլէսինտէ Զայըը Մէյտանը սօգաղընտա 11 նումէրօյը թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 110 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

..1000.. պէտէլը միւզայէտէսի 1000.—Էյրի Գաբուտա Ավճը Պէյ մահալլէսինտէ Խանչէրլի Համմամ սօգաղընտա 7 նումէրօյը թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի պիր պապ չուլխաճը տիւքքեանընըն պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր:

..500.. պէտէլը միւզայէտէսի 300 —Էյիւպտէ Ճէզրի Գասըմ Բաշա մահալլէսինտէ Զէօմէքճիլէր ճատտէսինտէ 42 նումէրօյը թէրպիէն 85 զըրա պիր գըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Հիւմնիւ:

..5900.—Ֆընտըգլըտա Եէնի Մահալլէ սօգաղընտա 39 վէ 41 վէ 43 նումէրօյը թէրպիէն 175 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 80 զըրա պաղչէ իլէ 55 ղչ. քիրալը միւշթէմիլ վէ թահթընտա 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ:

..6540.—Եիւքսէք Գալտըրըմտա Մօլլա Քիւրանի գուրպինտէ Թօբգաբու ճատտէսինտէ 227 վէ 229 նումէրօլարըլա մուրագգամ թէրպիէն 170 զըրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ գահըընտա պիր պապ մաղազա վէ 140 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ մուգատտէմա 2 էյէէվմ պիր պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին 128 սէհիմտէն 28 սէհիմի վէ միւլքինին տէ 14 հիսսէտէն 3 հիսսէսի. Շապան:

..4000.. պէտէլը միւզայէտէսի 3000.— Պէյգօզտա Եալը գարիյէսինտէ Ղազի Եունիս սօգաղընտա 6 նօմէրօյը թէրպիէն 70 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա 1 սուֆա վէ 1 գույուը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ամին:

..1667.— Գասըմ Բաշատա Սիրքէճի Միւսլիհէտտին մահալլէսինտէ Գուլագսըզ ճատտէսինտէ 10 նօմէրօյը թէրպիէն 200 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 200 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ:

..1625.—Խըրգաի Շէրիֆտէ Մօլլա Էմէտն մահալլէսինտէ Ճէվիզճի սօգաղընտա 5 նօմէրօյը թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 50 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ:

4000.— Թօբգաբուտա Ֆաթմա Սուլթան մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա 4 նօմէրօյը թէրպիէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 60 զըրա պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ:

33750.. պէտէլը միւզայէտէսի 13650.— Պաղչէ Գաբուսընտա Զէյնէպի Օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Պազըրճըլար ճատտէսինտէ 30 32 վէ Սապօնճը խանը ճատտէսինտէ 93 նօմէրօյը իլէ սէնէվի 934 ղչ. իճարէի միւէճճէլէսի վագֆընտան վէրիլմէք իւզրէ թէրպիէն 75 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա իլէ իթթիխալինտէքի 91 նօմէրօյը մազազատան գուլլանըլըը թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի սէքիզ պուչուք ատէտ լիրաի Օսմանի քիրայը միւթէհամմիլ տէբուննինտէ 9 ատէտ կէտիք միւսթէգար մուգատտէմա պօյաճը օլուպ էրէէվմ քեարկիր պիր պապ մուշամպաճը տիւքքեանընըն բուսպ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ:

..5000.—Գանլըճատա Զուպուգլը ճատտէսինտէ 53 նօմէրօյը տէբուննինտէ 50 զըրա արսատա մէպնի 2 օտայը վէ 50 զըրա արսատա մէպնի 1 ախըրը վէ 100 զըրա արսատա մէպնի 1 քիրէճ օճաղընը միւշթէմիլ թէրպիէն 110 տէօնիւմ մահալտէ միւսթէգար պիր պապ քիրէճճի ֆուրունը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճի Հիւսէյին:

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՏԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՇՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

Սթանպօլտա վէ վիլայաթը Շահանէտէ վէ Էվրօբատա մէվատտը ատլիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիճճարիյէ վէ նիհայէթ հէր տիւրլիւ խուսուսաթա աիտ իշլէրի օլուպ տա օ իշլէրին նէթիճէլէրտէ գալմըշ վէ նէթիճէսի նէ օլմուշ խուսուսաթըն հագգընտա մալումաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ Գալաթատա Իզզէթ Բաշա խանընտա 15, 16 վէ 17 նումէրօյը Անտօն Ալիքէֆ.ինին իտարէխանէսինէ 30 ղուրուշ բօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ, սիւվալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըրլար: Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլէրին՝ թէլէկրաֆ իւճրէթինի այրըճա կէօնտէրմէլէրի լյճապ իտէր:

ՍԻՆԳԷՐ
ԶԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՅԱՐԻՆԻՆ
ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՀՀԻՏԻ
THE SINGER MANUFACTURING C.

THE SINGER MANF. C. CO. TRADE MARK

Սինկէր գումբանեասընըն խալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իմալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընըն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թագտիր օլընմըշ տըր քի, պու կիւն տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիմալ իթմէքտէ տիրլէր:
Սինկէր գումբանեասը՝ չիմտիյէ գատար վուգու պուլան միւթէատտիտ սէրկիի ումումիյէտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ տիբլօմ վէ միտալեալարա նաիլ օլմուշ տըր:
Շիւպէլէր պիլճիւմլէ վիլայաթը Շահանէտէ:
Մէզքիւր մաքինալարըն մահալը ֆիւրուխթը.
Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա:
Գալաթատա — Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա: / Թրամվայ սթասիօնընըն գարշըսընտա:
Սթանպօլտա Սուլթան Համամընտա Նօ. 2:
Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13:
Իւսկիւտարտա չարշը պօյունտա:
Թագսիթլէրտէն, սագընմագ իչին պալէատէքի մարգանըն՝ մաքինալարըն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի:

ԼԻՒՆԻՕՆ
ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ
1828 ՎԷ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ
ԲԱՐԻԶՏԷ ՎԱՆՏՕՄ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ 9 ՆՈՒՄԷՐՕԼԸ ՕԹԷԼԻՆՏԷ

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ ագչէսի	107	միլեօն ֆրանգ
1900 սէնէսի հասըլաթը	21	» »
Թէէտիյէ օլունան թազմինաթ	252	» »
Ճարի օլան սիկուրթալար	19	միլեառ »

ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ թէէմինաթ	153	միլեօն ֆրանգ
1900 սէնէսի հասըլաթը	17	» »
Թէէտիյէ օլունան թազմինաթ	120	» »
Ճարի օլան սիկուրթալար	260	» »

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ՝ ղայէթ միւֆիտ չարթլար վէ ֆիյաթլարլա Թիւրքիատա հէր նէվ թէհլիքէյի սիկուրթա իտէր:
ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ՝ էօմիւր հագգընտա պիլճիւմլէ սիկուրթա թէրթիպաթընը իճրա իտէր: ՇԱՐԳ ԻԶԻԻՆ ԽՈՒՍՈՒՍԻ ՎԷ ԹԷՆԶԻԼԼԻ ԹԱՐԻՖԱԼԱՐ թաթպիգ էյլէր: Շարթլար բէք միւթէտիլ տիր:
Գումբանեանըն պանքերի ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ
Տէրսաատէթտէ Շարգ միւտիրիյէթի՝ Գալաթատա Օսմանլը Պանգասընըն գարշըսընտա:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխլի ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէշէքքիւլ էյլէմիշ տիր:
Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ հարիգ վէ տէնիզ վէ հայաթ վէ նագլիյաթ սիկուրթալարը մուամէլաթընը իճրա իտէր:
Իտարէխանէսի.—Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէքի Եէնի խան տախիլինտէ:
Սթանպօլ ճիհէթի աճէնթէսի՝ Օսմանլը Պանգասը շիւպէսի, Եէնի ճամի ավլուսընտա Օսմանլը բօսթախանէսի գարշըսընտա:
Սթանպօլ ճիհէթի աճէնթէ վէքիլի՝ Մ. Ի. Զատօյի, Մարբուճճըլարտա Զարչըլը խանտա Ն° 21:

ՐՕՍԻԱ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

1881 մարտ 20 թարիխլի իւքազը իմբէրաթօրի իլէ թէէսիս գըլընմըշ օլան իշպու գումբանեանըն մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրկտա պէօյիւք Մօրսքայատա 37 նումէրօյը օթէլը մախսուսընտա քեաին:
Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿԸՆ:— ԷՕՄԻՒՐ.—ՆԱԳԼԻՅԱԹ.—ԳԱԶԱԼԱՐ.

	Ֆրանգ
1898 սէնէսինտէ թահսիլ օլունան բրիմ	34775462
Թէէմինաթ ագչէսի	121765333

1881 սէնէսինտէն պէրու գումբանեանըն քէնտի միւշթէրիլէրինէ թէէտիյէ իթմիշ օլտըղը մէպալիղ 164172000 ֆրանգը կէչմիշ տըր:

Գումբանեանըն Շարգ միւֆէթթիշը ումումիսի Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ
Գալաթա ըըխթըմ իւզէրինտէ [Կէօմրիւկին էսկի եէրի]
Թիւրքիա իչիւն աճէնթը ումումիսի ԹԷՕՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ՈՒԷՍԹԸՐՆ
1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ
ԵԱՆԿԸՆՍ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

A D 1851 TORONTO WESTERN LONDON

Թազմին օլունան զիյանլարըն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը 6000000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» » 1250000
Թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէ	» » 410000

Բրիգյատա մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյիլ տիր:

Թիւրքիա շիւպէսինին միւտիրը ումումիսի՝ ԳԱՌՆԻԿ ԱԱՏՈՒՐԱՏԱՏՈՒՐ
Սթանպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Անամիպաշի խանընտա Ն° 20, 21, 22:

ԻԽԹԱՐ.—Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալէման գումբանեալարընըն սէրմայէսի՝ հասըլաթընա նիսպէթէն 100տէ 100 օլտուղը հալտէ Ուէստըրընըկի 100տէ 125 տիր: Իշթէ պու հագիգաթ՝ Ուէստըրըն գումբանեասընըն քէնտի բագիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հաիզ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր: